

Valsts ieņēmumu dienesta 2013.gada publiskais pārskats

**APSTIPRINĀTS
2014.gada
13.maijā**

Saturs

Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora uzruna.....	3
Pārskatā izmantotie saīsinājumi.....	5
1. Pamatinformācija	6
1.1. VID juridiskais statuss un galvenie uzdevumi.....	6
1.2. VID darbības un attīstības stratēģijā 2011.–2013.gadam noteiktie darbības virzieni un mērķi	8
1.3. 2013.gada prioritātes un galvenie uzdevumi	9
2. Finanšu resursi un to izlietojums.....	10
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	10
2.2. Budžeta programmu un apakšprogrammu izlietojums un to darbības rezultāti	10
3. VID darbības rezultāti	13
3.1. Nodokļu maksātāju un muitas klientu apkalpošana.....	13
3.1.1. Īstenotie uzlabojumi klientu apkalpošanas jomā.....	13
3.1.2. VID sniegtie kopējie pakalpojumi.....	14
3.1.3. Nodokļu administrēšanas pakalpojumi	16
3.1.4. Sabiedriskā labuma organizācijas statusa piešķiršana	17
3.1.5. Muitas pakalpojumi.....	17
3.1.6. Akcīzes preču aprites pakalpojumi	19
3.1.7. Pakalpojumi interešu konflikta novēršanai valsts amatpersonu darbībā.....	20
3.1.8. Maksas pakalpojumi.....	20
3.2. Nodokļu, muitas un akcīzes preču aprites kontrole	22
3.3. Nodokļu parādu piedziņa	25
3.4. Pirmstiesas strīdu izskatīšana un tiesvedība	25
3.5. Noziedzīgu nodarījumu atklāšana un novēršana valsts ieņēmumu un muitas lietu jomā	26
3.6. Vadības un darbības uzlabošanas sistēmas.....	31
4. Personāls	33
5. Komunikācija ar sabiedrību	34
6. VID darbības un attīstības stratēģijas 2011.–2013.gadam īstenošanas rezultāti.....	38
7. 2014.gadā plānotie pasākumi	41

Cienījamais pārskata lasītāj!

Jūsu rīcībā ir VID publiskais gada pārskats par darbības rezultātiem 2013.gadā un prioritātēm 2014.gadā.

Šis pārskats ir ne tikai VID 2013.gada darbības rezultātu atspoguļojums – tas ietver arī VID darbības un attīstības stratēģijas 2011.-2013.gadam īstenošanas rezultātus un to novērtējumu, jo ir noslēdzies kārtējais VID trīs gadu stratēģiskajās plānošanas posms.

VID stratēģijas īstenošana tika uzsākta laikā, kad ekonomika sāka atveseļoties, tomēr ēnu ekonomika vēl saglabājās pietiekami augstā līmenī. Kopumā, neraugoties uz sarežģītajiem apstākļiem – darbība samazinātu finanšu resursu ietvaros, sabiedrības attieksme pret nodokļu maksāšanu pēckrīzes laikā – šajā laika periodā tika panākts stabils nodokļu ieņēmumu pieaugums, pamazām tuvinoties pirmskrīzes līmenim.

2013.gads iezīmējās ar vairākiem pagriezienu punktiem VID darbībā un attīstībā. Pavasarī tika apstiprināta VID Klientu servisa programma 2013.–2014.gadam, kuras ietvaros īstenotie pasākumi jau ir ļāvuši panākt būtiskus nodokļu un muitas klientu apkalpošanas uzlabojumus. 2013.gads VID bija nozīmīgs arī tehnoloģiskās attīstības un risinājumu jomā – tika uzsākta Elektroniskās deklarēšanas sistēmas modernizācija un pilnveidošana, piedāvājot nodokļu maksātājiem jaunus un ērtākus elektroniskos pakalpojumus, tādējādi būtiski atvieglojot nodokļu saistību izpildi.

Īpaši jāuzsver mūsu radikālās attieksmes maiņa komunikācijas jomā – gan ar visu sabiedrību, gan vairākām ieinteresētajām pusēm – esam kļuvuši dialogam un sadarbībai daudz atvērtāki un pieejamāki.

Arvien kvalitatīvāka un ērtāka klientu apkalpošana būs VID prioritāte arī 2014.gadā. VID turpinās uzsāktu attīstības un pilnveidošanās ceļu, veicinot un nostiprinot modernas, profesionālas un uz klientu orientētas nodokļu administrācijas reputāciju.

Apzinoties, ka Latvijas veiksmīgas attīstības potenciāls slēpjas arī intensīvā Baltijas valstu sadarbībā un novērtējot iespējas, ko sniedz pieredzes un informācijas apmaiņa dažādu valstu nodokļu administrāciju starpā, VID īstenoja un turpinās veidot arvien ciešāku sadarbību ar Lietuvas un Igaunijas kolēģiem dažādos ar nodokļu un muitas lietu administrēšanu saistītos jautājumos. Baltijas valstu kopīga pieredze stiprina katras valsts – Latvijas, Igaunijas un Lietuvas eksperti, kas identificē gan katras Baltijas valsts pieeju, gan problēmas un risinājumus dažādos jautājumos. Īpaši mūsu sadarbība ir nozīmīga muitas procedūru uzraudzībā un kontrolē, jo kopīgas sadarbības mērķis ir ieviest visās trijās Baltijas valstīs līdzīgas kontroles metodes, piemērojot precēm tranzīta muitas procedūru.

2013.gads bija arī jubilejas gads – apritēja jau 20 gadi kopš Valsts ieņēmumu dienesta dibināšanas. Lai radītu svētku sajūtu ikvienam, kurš šo 20 gadu laikā ir bijis iesaistīts VID darbības un attīstības procesos, īpaši tika godināti gan labākie dienesta darbinieki, gan godprātīgākie nodokļu maksātāji un apbalvojumi tika piešķirti arī nozīmīgākajiem sadarbības partneriem. Mums arī likās svarīgi atskatīties uz kopīgi paveikto nodokļu un muitas jomā, kā arī kontrabandas un finanšu noziegumu apkarošanā, izvērtēt dienesta attīstību 20 gados un iezīmēt nākotnes izaicinājumus un perspektīvas. Tāpēc VID dibināšanas 20.gadadienai tika veltīta starptautiskā zinātniska praktiskā konference “Nodokļu un muitas administrāciju ilgtspējīga attīstība ES ietvaros”. Tās galvenais mērķis bija rast jaunu impulsu Latvijas inovācijas potenciāla atraisīšanai, īpašu uzmanību pievēršot universitātēs un publiskajās pētnieciskajās institūcijās radušos zināšanu komercializācijas (pielietojamības ekonomikā, tautsaimniecībā) būtiskajiem aspektiem.

Savā un Valsts ieņēmumu dienesta darbinieku vārdā pateicos visiem godprātīgajiem nodokļu maksātājiem, kuru uzņēmība, zināšanas, talanti un drosme īstenot savas idejas uzņēmējdarbībā nodrošina un veicina mūsu valsts attīstību!

Ceru, ka šis Gada pārskats būs noderīgs informācijas avots ne vien nozares speciālistiem un uzņēmējiem, bet arī ikvienam, kuru interesē Latvijas attīstība un tās perspektīvas, kā arī rosinās valsts sektora, dažādu nevalstisko organizāciju un citu iesaistīto interešu grupu pārstāvju konstruktīvu dialogu.

Ināra Pētersone
VID ģenerāldirektore

Pārskatā izmantotie saīsinājumi

AEO –	<i>Authorised Economic Operator</i> – atzītais ekonomiskais operators (atzītais komersants)
EDS –	Elektroniskās deklarēšanas sistēma
EK –	Eiropas Komisija
EMDAS –	Elektroniskās muitas datu apstrādes sistēma
ERAF –	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES –	Eiropas Savienība
IIN –	iedzīvotāju ienākuma nodoklis
MDMA –	3,4-metilēndioksimetamfetamīns
MK –	Ministru kabinets
NAP –	nodokļu atbalsta pasākums
NEVIS –	novērtēšanas elektroniskās veidlapas informācijas sistēma
PVN –	pievienotās vērtības nodoklis
RTU –	Rīgas Tehniskā universitāte
SESMI–	Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts
SIA –	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SLO –	sabiedriskā labuma organizācija
UIN –	uzņēmumu ienākuma nodoklis
VAD –	vienotais administratīvais dokuments
VARAM–	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VID –	Valsts ieņēmumu dienests
VSAOI –	valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

1. Pamatinformācija

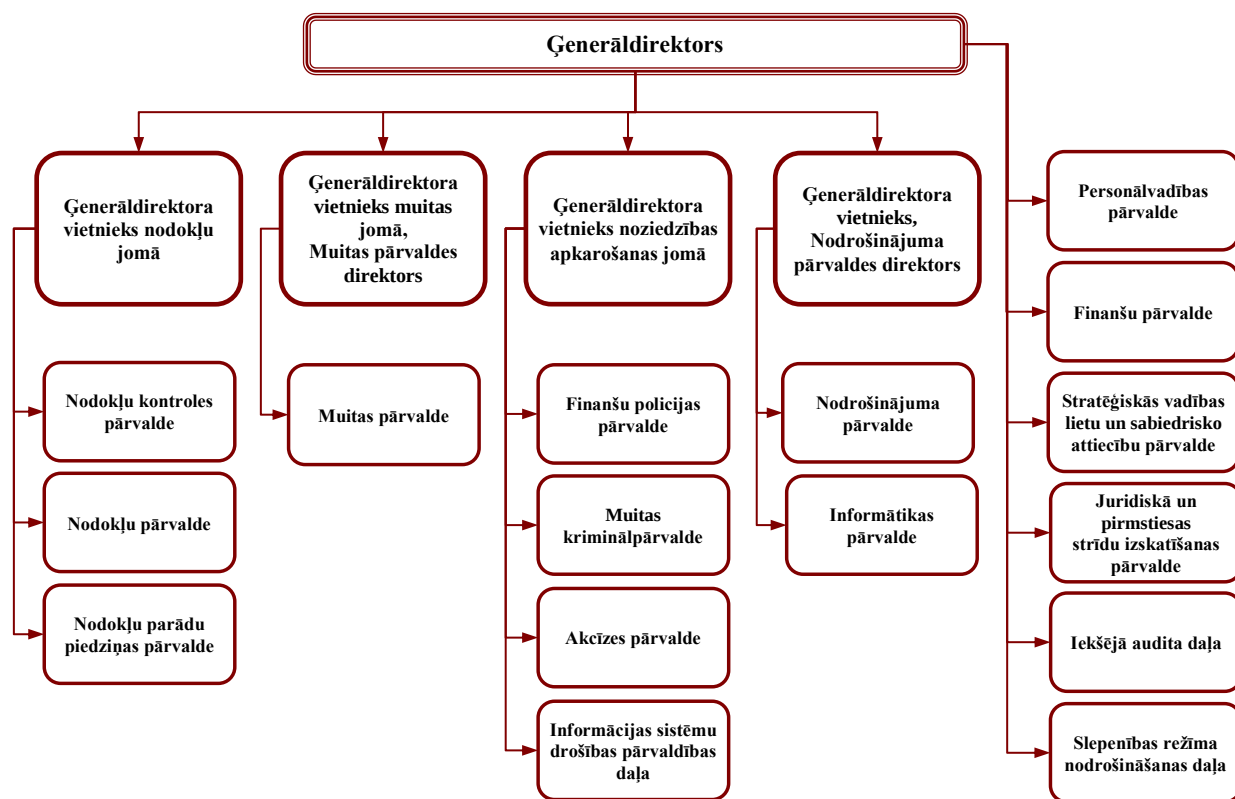
1.1. VID juridiskais statuss un galvenie uzdevumi

Saskaņā ar likumā “Par Valsts ieņēmumu dienestu” noteikto VID ir finanšu ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas nodrošina nodokļu maksājumu un nodokļu maksātāju uzskaiti, valsts nodokļu, nodevu un citu valsts obligāto maksājumu iekasēšanu Latvijas Republikas teritorijā, kā arī iekasē nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus ES budžetam, īsteno muitas politiku un kārtu muitas lietas.

Likumā “Par Valsts ieņēmumu dienestu” noteikti VID galvenie uzdevumi:

- nodrošināt VID administrēto valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu Latvijas teritorijā un uz muitas robežas, kā arī nodokļu, nodevu un citu obligāto maksājumu iekasēšanu ES budžetam;
- piedalīties muitas lietu, nodokļu un nodevu administrēšanas un likumpārkāpumu atklāšanas valsts ieņēmumu jomā politikas izstrādāšanā un īstenot šo politiku. Izstrādāt atbilstošās jomas attīstības plānošanas dokumentu, informatīvo ziņojumu un tiesību aktu projektus;
- novērst un atklāt noziedzīgus nodarījumus valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu jomā;
- nodrošināt VID ierēdņu (darbinieku) apmācību, kā arī šajā likumā noteiktajā kārtībā konsultēt nodokļu maksātājus nodokļu normatīvo aktu piemērošanas jautājumos;
- likumos un MK noteikumos noteiktajā kārtībā reģistrēt un uzskaitīt nodokļu maksātājus un kontrolēt reģistrācijas dokumentu atbilstību likumu prasībām un faktiskajam stāvoklim;
- nodrošināt akcīzes preču apriti reglamentējošu normatīvo aktu izpildi;
- nodrošināt SLO uzraudzību atbilstoši Sabiedriskā labuma organizāciju likumā noteiktajai kārtībai;
- sniegt nepieciešamo informāciju (arī bez iepriekšēja pieprasījuma) un koordinēt tās apmaiņu, lai nodrošinātu savstarpēju palīdzību nodokļu prasījumu piedziņā, kā arī uzturēt sakarus ar ES dalībvalstu nodokļu administrācijām (kompetentajām iestādēm).

VID struktūra

Saskaņā ar 2013.gada 14.novembra apstiprināto VID reglamentu VID vada ģenerāldirektors, kuram ir tieši pakļauti četri vietnieki – VID ģenerāldirektora vietnieks nodokļu jomā, VID ģenerāldirektora vietnieks muitas jomā, kurš vienlaikus ir Muitas pārvaldes direktors, VID ģenerāldirektora vietnieks noziedzības apkarošanas jomā un VID ģenerāldirektora vietnieks, kurš vienlaikus ir Nodrošinājuma pārvaldes direktors.

VID ģenerāldirektora tiešā pakļautībā ir sešas patstāvīgās struktūrvienības: Finanšu pārvalde, Iekšējā audita daļa, Juridiskā un pirmstiesas strīdu izskatīšanas pārvalde, Personālvadības pārvalde, Slepenības režīma nodrošināšanas daļa un Stratēģiskās vadības lietu un sabiedrisko attiecību pārvalde.

1.2. VID darbības un attīstības stratēģijā 2011.–2013.gadam noteiktie darbības virzieni un mērķi

VID misija

Taisnīga nodokļu administrēšana, sabiedrības un komercdarbības aizsardzība saskaņā ar labas pārvaldības un kopējā sabiedriskā labuma principiem, īstenojot Latvijas valsts un ES noteiktās prasības un prioritātes.

VID vīzija

VID ir klientorientēta un ES konkurētspējīga valsts pārvaldes iestāde nodokļu un muitas lietu administrēšanā, kas sekmē godīgu komercdarbību un nodrošina visaugstāko drošības līmeni uz ES ārējās robežas.

VID vērtības

Godīgums –	esam taisnīgi likumu piemērošanā un lēmumu pieņemšanā, korekti saskarsmē ar klientiem, kolēģiem un sadarbības partneriem.
Profesionalitāte –	darba pienākumu veikšanai nepieciešamās zināšanas ir augstā līmenī, protam tās efektīvi un kvalitatīvi izmantot ikdienas darbā un nepārtraukti tiecamies tās papildināt.
Atbildība –	uzdevumus un pienākumus izpildām gan patstāvīgi, gan komandā, sasniedzot maksimāli sekmīgus rezultātus. Vienmēr sniedzam atbalstu un palīdzību kolēģiem, ja tas nepieciešams.
Lojalitāte –	amata pienākumu izpildē esam uzticīgi valsts un sabiedrības interesēm, vienmēr uzskatot tās par primārām.

VID stratēģiskie mērķi

Lai īstenotu VID misiju, stratēģijā ir noteikti trīs stratēģiskie mērķi:

- veicināt nodokļu un muitas saistību brīvprātīgu izpildi;
- nodrošināt valsts fiskālo interešu un sabiedrības aizsardzību un attīstīt godīgai komercdarbībai labvēlīgu vidi;
- paaugstināt VID darbības efektivitāti.

1.3. 2013.gada prioritātes un galvenie uzdevumi

Lai nodrošinātu likumā noteikto VID administrēto ieņēmumu plāna izpildi un VID darbības un attīstības stratēģijas 2011.–2013.gadam īstenošanu, īpaši pievēršot uzmanību ēnu ekonomikas apkarošanai un godīgas konkurences veicināšanai, tika apstiprinātas VID darbības prioritātes 2013.gadam:

- PVN ieņēmumu zudumu novēršana, ar nelegālo nodarbinātību saistīto nodokļu saistību izpildes pārkāpumu un algu izmaksas aploksnēs mazināšana, kā arī neregistrētas saimnieciskās darbības ierobežošana, īstenojot uzraudzības pasākumu programmu;
- nodokļu maksātāju apkalpošanas uzlabošana, pilnveidojot un vienkāršojot elektroniskās deklarēšanas sistēmu;
- organizētās noziedzības un korupcijas apkarošana valsts ieņēmumu un muitas jomā;
- muitas kontroles pasākumu īstenošana prioritārajās jomās – akcīzes preču kontrabandas ierobežošana, narkotisko un psihotropo vielu kontrabandas apkarošana.

VID 2013.gadā veica normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus, īstenoja VID darbības un attīstības stratēģijas 2011.–2013.gadam uzdevumus, kas ietver arī VID nodokļu saistību izpildes stratēģiju 2010.–2013.gadam, un līdzdarbojās noteikto uzdevumu īstenošanā vairākos nacionālajos un starpinstitūciju plānos:

- Valdības rīcības plānā Deklarācijas par Valda Dombrovskā vadītā MK iecerēto darbību īstenošanai;
- Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plānā 2013.gadam;
- Tiesībaizsardzības iestāžu rīcības plāns 2013.gadam, lai aktivizētu cīņu pret akcīzes preču nelikumīgu apriti Latvijā u.c.

2. Finanšu resursi un to izlietojums

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Saskaņā ar likumu “Par valsts budžetu 2013.gadam” VID ir izlietojis valsts budžeta dotāciju atbilstoši apstiprinātajām pamatbudžeta programmas, apakšprogrammas, pasākuma resursu izdevumu segšanai (ieņēmumu) un plānoto izdevumu tāmēm un finansēšanas plāniem.

Kopējais VID 2013.gadā piešķirtais finansējums un tā izlietojums latos

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2012.gadā (faktiskā izpilde)	2013.gadā	
			plānots	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	63 112 722	66 002 748	65 903 924
1.1.	dotācija	61 917 651	65 467 715	65 467 715
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	32 961	93 156	72 657
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	1 162 110	441 877	363 552
2.	Izdevumi (kopā)	62 241 552	68 143 682	66 005 345
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	57 948 877	59 875 237	59 524 377
2.1.1.	kārtējie izdevumi	57 881 092	59 875 237	59 524 377
2.1.2.	uzturēšanas izdevumu transferti	67 785	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	4 292 675	8 268 445	6 480 968

2.2. Budžeta programmu un apakšprogrammu izlietojums un to darbības rezultāti

VID 2013.gadā piešķirtie valsts budžeta līdzekļi ir apgūti 66 005 tūkst. latu jeb 96,8 % apmērā no plānotā apjoma, t.sk.:

1) 33.00.00 programmā “Valsts ieņēmumu un muitas politikas nodrošināšana” 2013.gadā piešķirtie valsts budžeta līdzekļi ir apgūti 62 002 tūkst. latu jeb 99,8 % apmērā no plānotā finansējuma.

Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
Kopējie administrējamo nodokļu un nodevu ieņēmumi (milj. latu)	4 594,36	4 800,22	205,86	4,5
PVN (milj. latu)	1 126,47	1 171,44	44,97	4,0
Akcīzes nodoklis (milj. latu)	507,30	513,71	6,41	1,3
UIN (milj. latu)	267,00	254,76	-12,24	-4,6
IIN (milj. latu)	872,86	934,81	61,95	7,1
VSAOI (milj. latu)	1 469,25	1 529,89	60,64	4,1
Pārējie nodokļu un nenodokļu maksājumi	351,47	395,61	44,14	12,6

- VID administrējamo valsts budžeta ieņēmumu palielinājums skaidrojams ar Latvijas tautsaimniecības attīstības tempa palielinājumu, kā arī VID nodokļu administrēšanas pasākumu efektivitātes paaugstināšanos. Ieņēmumu plāna pārpildi 2013.gadā galvenokārt nodrošināja PVN, Akcīzes nodokļa, IIN, VSAOI un pārējo nenodokļu maksājumu ieņēmumi;

- UIN ieņēmumu plāna neizpildi 2013.gadā ietekmēja uzņēmumu ienākuma nodokļa atmaksu pieaugums, salīdzinot ar 2012.gadu, par 9,96 milj. latu jeb 24,8%, kā arī neliels iemaksu pieaugums – par 7,3%, kas ir par 8,4 procentpunktiem mazāks nekā pagājušajā gadā.

37.00.00 programma "Legālai preču aprītei nepieciešamās dokumentācijas nodrošināšana" 2013.gadā ir pievienota 33.00.00 programmai "Valsts ieņēmumu un muitas politikas nodrošināšana". Piešķirtie valsts budžeta līdzekļi legālai preču aprītei nepieciešamās dokumentācijas nodrošināšanai ir apgūti 1 368 tūkst. latu jeb pilnā apmērā no plānotā finansējuma.

Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
Izsniegtās akcīzes nodokļa markas alkoholiskajiem dzērieniem, tūkst. gab.	85 000,0	92 997,6	7 997,6	9,4
Izsniegtās akcīzes nodokļa markas tabakas izstrādājumiem, tūkst. gab.	112 000,0	105 889,5	-6 110,5	-5,5

2) 62.07.00 apakšprogrammā "ERAF finansētie pašvaldību un atklāto konkursu projekti (2007.–2013.)" 2013.gadā ir apgūti 3 261 tūkst. latu jeb 100 %. Apakšprogrammas ietvaros tika nodrošināta VID projekta "Elektroniskās muitas datu apstrādes sistēmas (EMDAS) izstrāde, pilnveidošana un uzturēšana" un projekta "Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu pielāgošana euro ieviešanai" īstenošana atbilstoši 2013.gadā plānotajām aktivitātēm.

3) 73.06.00 apakšprogrammā "EK (kopā ar iesaistītajām dalībvalstīm) un tabakas ražotāju nolīgumu ietvaros piešķirtie finanšu līdzekļi" 2013.gadā ir apgūti 333 tūkst. latu jeb 15,3 % apmērā no plānotā finansējuma.

Cigarešu kontrabandas un cigarešu viltojumu ražošanas apkarošanas veicināšanai "Japan Tobacco International" projekta piešķirto ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu ietvaros 2013.gadā tika veikta muitas tehniskā aprikojuma iegāde, lai nodrošinātu pasākumu finansēšanu cīņā pret cigarešu kontrabandu. 2013.gadā uzsākti vairāki citi iepirkumi. Ņemot vērā to, ka iegādes ir specifiskas, apjomīgas un laikietilpīgas, līgumu slēgšana un līgumu izpilde turpināsies 2014.gadā. Apakšprogrammas ietvaros projektu "Japan Tobacco International", "British American Tobacco" un "Imperial Tobacco Limited" piešķirtā finansējuma VID (2010.–2030.) apgūšana turpinās 2014.gadā.

4) 73.07.00 apakšprogrammā "Eiropas Kopienas finansētie projekti iekšējā tirgus uzlabošanai nodokļu un muitas sistēmā" 2013.gadā ir apgūti 221 tūkst. latu jeb 58,5 % apmērā no plānotā finansējuma. Apakšprogrammas ietvaros tiek nodrošināta programma "Fiscalis 2013" un "Customs 2013" pasākumu īstenošana ierēdņu un darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanai un starptautiskās pieredzes iegūšanai. Tā kā apakšprogrammas projektu īstenošanas finansiālais gads ir no kārtējā gada 1.aprīļa līdz nākamā gada 31.martam, finansējuma atlikums paredzēts izdevumu nodrošināšanai 2014.gada 1.ceturksnī.

2013.gadā kopumā no "Fiscalis 2013" programmas budžeta tika nodrošināta 144 VID darbinieku dalība 82 pasākumos ārvalstu nodokļu administrācijās par nodokļu administrēšanas jautājumiem. Savukārt VID sešās darba vizītēs tika uzņemti 27 dalībnieki no citu valstu nodokļu administrācijām. No "Customs 2013" programmas budžeta tika nodrošināta 203 VID darbinieku dalība 147 pasākumos par muitas jautājumiem, bet VID astoņās darba vizītēs tika uzņemti 20 dalībnieki no citu valstu muitas administrācijām. 2013.gada septembrī Rīgā "Customs 2013" programmas ietvaros tika organizēta Baltijas valstu darba grupas par secīgo muitas procedūru uzraudzību un kontroli pirmā sēde. Darba grupas mērķis ir ieviest visās trijās Baltijas valstīs līdzīgas kontroles metodes, piemērojot precēm tranzīta muitas procedūru.

5) 73.08.00 apakšprogrammā “VID īstenotie projekti finansiālo interešu aizsardzības jomā” 2013.gadā ir apgūti 181 tūkst. latu jeb 100% apmērā no piešķirtā finansējuma. Apakšprogrammas ietvaros tika nodrošināta Hercule II un Pericles programmas projekta “Atbalsts tehniskā aprīkojuma iegādei” un projekta “Kinoloģijas instruktoru mācības” īstenošana.

6) 99.00.00 programmā “Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums” 2013.gadā ir apgūti 181 tūkst. latu jeb pilnā apmērā no piešķirtā finansējuma. Programmas ietvaros tika nodrošināta Latvijas līdzdalība (komandējumu izdevumiem un mācību organizēšanai Latvijā) Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas pasākumos 2013.gadā.

3. VID darbības rezultāti

3.1. Nodokļu maksātāju un muitas klientu apkalpošana

3.1.1. Īstenotie uzlabojumi klientu apkalpošanas jomā

Lai īstenotu vienveidīgu pakalpojumu sniegšanu visās VID nodokļu maksātāju apkalpošanas vietās un muitas iestādēs, uzlabotu klientu apkalpošanu un palielinātu klientu apmierinātību ar VID sniegtajiem pakalpojumiem, kā arī samazinātu administratīvo slogu, veikti šādi pasākumi:

- ieviests Nodokļu maksātāju apkalpošanas standarts un Muitas klientu apkalpošanas standarts, kā arī izveidota šo standartu ievērošanas uzraudzības sistēma;
- izveidota e-pasta adrese VID.serviss@vid.gov.lv nodokļu maksātāju atsauksmēm par VID sniegto pakalpojumu kvalitāti;
- ieviests vienas pieturas aģentūras princips visos 32 klientu apkalpošanas centros;
- nodrošināta VID sniegto publisko pakalpojumu sagatavošana migrēšanai uz jauno vidi vienotajā valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā www.latvija.lv un aktuālu VID sniegto pakalpojumu uzturēšana;
- ar 1.janvāri VID ir nodrošinājis publiski pieejamu datubāzi (reģistru) par fiziskajām personām, kas veic saimniecisko darbību;
- ar 1.aprīli VID interneta mājas lapā ir pieejama publiskā VID administrēto nodokļu un nodevu parādnieku datu bāze, kuru parāda kopsumma pārsniedz 100 latu;
- pilnveidota Elektroniskās deklarēšanas sistēma, padarot to drošāku un lietotājiem ērtāku:
 - atvieglota gada ienākumu deklarācijas aizpildīšana, nodrošinot automātisku VID rīcībā esošās informācijas norādīšanu, par ko VID Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas balvas “Platīna pele 2013” ietvaros kļuva par laikraksta “Dienas Bizness” un portāla www.db.lv lasītāju balsojuma uzvarētāju nominācijā “E - pakalpojumi”;
 - ar 04.03.2013. nodokļu maksātājiem pieejama jauna PVN taksācijas perioda deklarācija, kurā ir apvienoti tās pielikumi, kas iepriekš EDS bija kā atsevišķi dokumenti; PVN deklarācija EDS ir iesniedzama kopā ar pielikumiem kā viens dokuments;
 - ar 01.05.2013. ir izveidota savstarpējās saziņas platforma komunikācijai starp VID un nodokļu maksātāju. Katram nodokļu maksātājam var nosūtīt paziņojumu par VID izdotiem administratīviem aktiem, lēmumiem un citu informāciju uz reģistrēto elektroniskā pasta adresi;
 - ar 09.07.2013. ir realizēta iespēja internetbanku lietotājiem pieslēgties EDS, izmantojot www.latvija.lv ar piedāvātajiem autentifikācijas rīkiem (Swedbank, SEB, Citadele, Norvikbanka, Nordea, DNB);
 - pilnveidots deklarāciju kļūdu modulis ar skaidru norādi par kļūdas būtību un iespējamiem labojuma variantiem.
- ar 01.10.2013. nodokļu maksātājiem pastāv iespēja pieteikties uz VID jaunumiem, kas nodrošina regulāru jaunumu un aktuālās informācijas sūtīšanu uz reģistrētajām e-pasta adresēm par nodokļu maksātājiem saistošiem jautājumiem;
- ar 02.12.2013. nodokļu maksātājiem VID ārējā mājaslapā pastāv iespēja elektroniski pieteikties konkrētā laikā uz padziļinātām konsultācijām;
- samazināts dienu skaits reģistrācijai VID PVN maksātāju reģistrā no 10 darba dienām uz piecām darba dienām, ja komersants neatbilst nevienai no reģistrēšanās riska pazīmēm (spēkā ar 2013.gada 1.janvāri);
- atvieglota grāmatvedības kārtošana un prasības gada pārskatu iesniegšanā mazajām biedrībām un nodibinājumiem;
- ieviesta pasta pavadzīmju un fizisko personu mutiski deklarēto preču kvīšu elektroniska apstrāde;

- nodrošināta kuģu dokumentu iesniegšana elektroniski, izmantojot nacionālo Kuģu satiksmes uzraudzības un informācijas datu apmaiņas sistēmu (*SafeSeaNet*), tādējādi paātrinot kuģu muitas formalitāšu kārtošanu;
- nodrošināta atzīto komersantu apkalpošana prioritāri, atzīto komersantu kravu dokumentus noformēšanai pieņemot bez rindas.

Nodokļu maksātāju un muitas klientu apkalpošanas turpmākai uzlabošanai VID izstrādāta un 2013.gada 15.maijā apstiprināta “Klientu servisa programma 2013.-2014.gadam”.

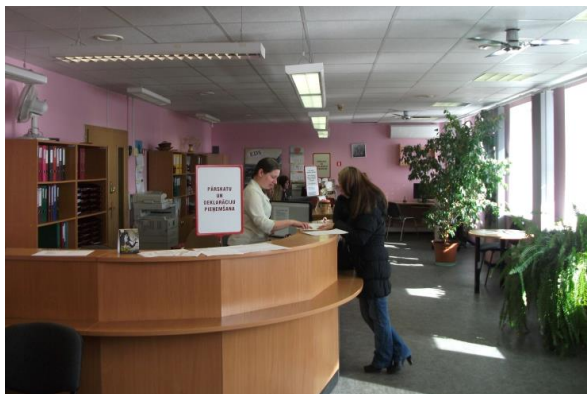

Foto: VID

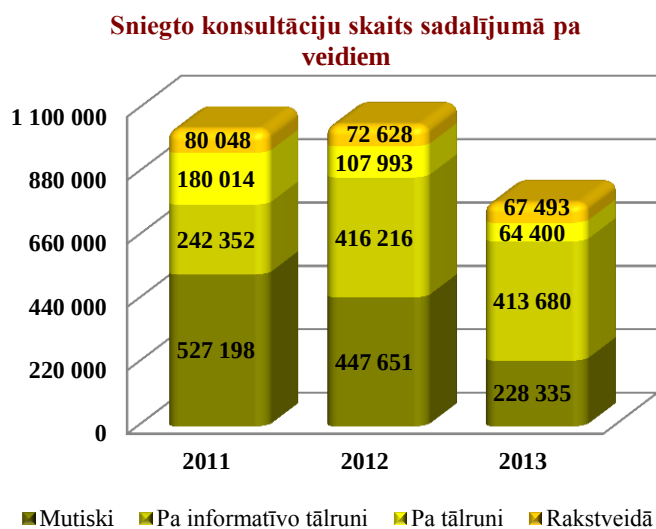

Foto: VID

3.1.2. VID sniegtie kopējie pakalpojumi

2013.gadā VID klientiem bija pieejami 210 publiskie pakalpojumi, t.sk. 181 pakalpojumam tā pieprasīšana un/vai saņemšana tika nodrošināta elektroniskā veidā. 2013.gadā nodokļu maksātājiem pakalpojumi tika sniegti aptuveni 10 170 796 reizes.

Nodokļu maksātāju un muitas klientu konsultēšana un informēšana

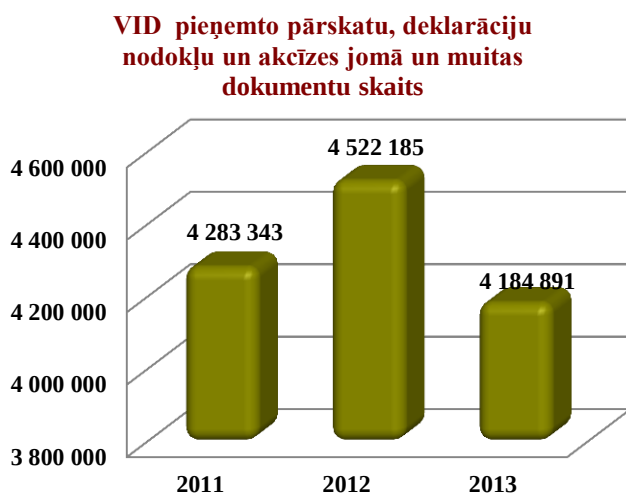
2013.gadā nodokļu maksātājiem un muitas klientiem sniegtas 773 908 konsultācijas, kas ir par 270 580 konsultācijām jeb 26% mazāk nekā 2012.gadā. Konsultācijas nodokļu maksātājiem tika sniegtas mutiski klātienē klientu apkalpošanas centros, rakstveidā (dokumentāri un elektroniski), kā arī pa tālruni. No kopējā sniegto konsultāciju skaita visvairāk – 53 % – bija pa VID informatīvo tālruni 1898 sniegtās konsultācijas, tomēr salīdzinājumā ar 2012.gadu to skaits ir nedaudz samazinājies par 2 536 konsultācijām jeb 0,6%. Kopējo sniegto konsultāciju skaita samazinājumu 2013.gadā visvairāk

ietekmēja klātienē sniegto konsultāciju skaita samazināšanās – gandrīz divas reizes. Tas skaidrojams ar EDS lietotāju skaita pieaugumu, kuri arvien retāk apmeklē klientu apkalpošanas centrus klātienē.

2013.gadā nodokļu maksātājiem organizēti 714 informēšanas pasākumi (semināri, lekcijas, diskusijas u.c.), kā arī izstrādāts 104 informatīvie un 17 metodiskie materiāli.

2013.gadā nodokļu maksātājiem sniegtas 459 uzziņas par tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā.

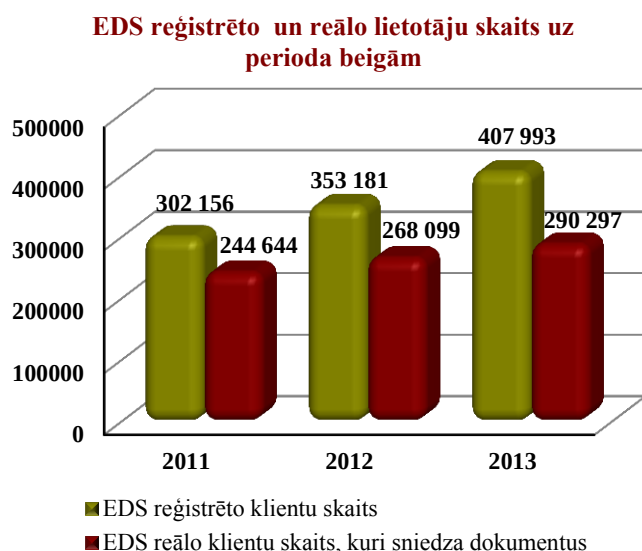
Dokumentu pieņemšana nodokļu un muitas jomā

tās pielikumi. Savukārt muitas dokumentu skaita samazinājums saistīts ar tranzīta kravu apjoma kritumu un preču eksporta izaugsmes tempa palēnināšanos, kas ietekmēja noformēto tranzīta un eksporta deklarāciju skaita samazināšanos.

2013.gadā veiktas 1 443 650 datu kvalitātes pārbaudes nodokļu deklarācijām, kas ir par 630 056 mazāk nekā 2012.gadā. Datu kvalitātes pārbaudžu skaita samazinājumu ietekmēja gan kopējais pieņemto dokumentu skaits 2013.gadā, gan veiktie uzlabojumi EDS, kas paredz vairākas automātiskās datu pārbaudes, kas kļūdu vai nesakritību gadījumā nepieļauj deklarācijas iesniegšanu. Pieņemtajām PVN, UIN deklarācijām, darba devēju ziņojumiem un akcīzes nodokļa deklarācijām veikts 263 151 datu ticamības novērtējums, kas ir par 27 949 jeb 12% vairāk nekā 2012.gadā.

VID EDS nodrošina nodokļu maksātājiem iespēju, izmantojot interneta pieslēgumu, ērti un operatīvi iesniegt VID normatīvajos aktos paredzētās nodokļu un informatīvās deklarācijas, kā arī pārskatus, iesniegumus un citus dokumentus.

deklarāciju iesniegšanas kārtības vienkāršošana un sabiedrības informēšana par to.

2013.gadā no kopējā iesniegto muitas dokumentu skaita 89 % bija elektroniski noformēti dokumenti. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu elektroniski noformēto dokumentu īpatsvars palielinājies par 6 procentpunktiem.

2013.gadā pieņemts un apstrādāts 4 184 891 pārskats, deklarācija nodokļu un akcīzes jomā un muitas dokuments, kas ir par 337 294 pārskatiem, deklarācijām un muitas dokumentiem jeb 7 % mazāk nekā 2012.gadā. Pārskatu un deklarāciju skaita samazinājums 2013.gadā ir skaidrojams ar to, ka 2012.gadā tika papildus iesniegtas 132 033 fizisko personu VID mantiskā stāvokļa deklarācijas. Papildus tam pieņemto dokumentu skaita samazinājumu ietekmēja no 2013.gada 1.janvāra ieviesta jauna PVN taksācijas perioda deklarācija, kurā ir apvienoti seši

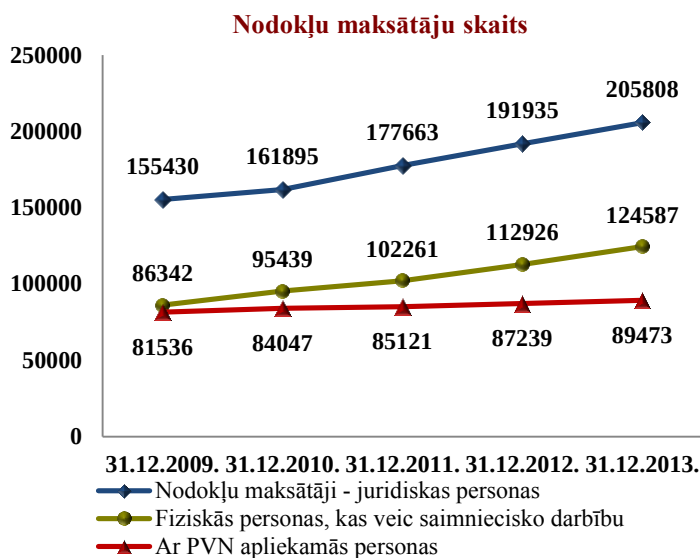
2013.gadā no kopējā EDS iesniegto pārskatu un deklarāciju skaita nodokļu un akcīzes jomā 96,3% tika iesniegti elektroniski, kas par 1,4 procentpunktiem vairāk nekā 2012.gadā.

2013.gada beigās kā VID EDS klienti bija reģistrējušies 407 993 nodokļu maksātāji, tai skaitā 182 448 juridiskās personas un 225 545 fiziskās personas.

2013.gadā salīdzinājumā ar 2012.gadu par 19% pieauga EDS reģistrēto fizisko personu skaits un par 22% palielinājās EDS iesniegto gada ienākumu deklarāciju skaits, ko veicināja īstenotā gada ienākumu

3.1.3. Nodokļu administrēšanas pakalpojumi

Nodokļu maksātāju reģistrācija

Reģistrēto nodokļu maksātāju skaits uz 2013.gada beigām, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, palielinājies visos nodokļu maksātāju segmentos: juridisko personu skaits pieauga par 7,2%, fizisko personu skaits, kas veic saimniecisko darbību pieauga par 10,3% un ar PVN apliekamo personu skaits pieauga par 2,6%.

Pārmaksāto nodokļu atmaksa

Rādītājs	Veiktas pārmaksu atmaksas***			
	2013.gadā, milj. latu	Izmaiņas salīdzinājumā ar 2012.gadu, milj. latu	Skaits 2013.gadā	Izmaiņas salīdzinājumā ar 2012.gadu
Iekšzemē iekasētais PVN	698,08	+ 24,82	140 354	+ 30 065
UIN *	50,11	+ 9,96	13 251	+ 2 188
IIN **	36,50	+ 3,70	324 458	+ 19 566

* No UIN atmaksātās summas, neieskaitot summas, kas tika atmaksātas no peļņas nodokļa parādiem.

** Nodokļu maksātāju kontos atmaksātās summas saskaņā ar gada ienākumu deklarāciju rezultātiem.

*** PVN un UIN atmaksas, t.sk. atmaksātās pārmaksas, novirzītas citu nodokļu maksājumiem un atmaksāti kļūdaini maksājumi.

Izvērtējot nodokļu maksātāju nodokļu pārmaksas, atteikts atmaksāt PVN 13,81 milj. latu un UIN 1,32 milj. latu apmērā.

Ņemot vērā regulāri īstenotos EDS uzlabojumus un veiktos grozījumus normatīvajos aktos, 2013.gadā salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem ir būtiski samazinājies arī pārmaksu apstiprināšanas vidējais ilgums.

Rādītājs	Pārmaksu apstiprināšanas vidējais laiks, dienas		
	2011.gadā	2012.gadā	2013.gadā
PVN pārmaksu atmaksa	23	21	15
UIN pārmaksu atmaksa	17	10	9
IIN pārmaksu atmaksa	55	49	44

Padziļinātās sadarbības programma

Ar 2012.gada 7.jūliju tika uzsākta nodokļu maksātāju pieteikšanās Padziļinātās sadarbības programmas dalībnieka statusam, lai izpildoties noteiktiem kritērijiem, saņemtu programmas dalībniekiem paredzētās valsts piedāvātās priekšrocības un atvieglojumus. Programmas mērķis ir veicināt ciešāku un efektīvāku sadarbību starp nodokļu maksātāju un nodokļu administrāciju, mazinot administratīvo slogu. Dalībai šajā programmā līdz 2013.gada

31.decembrim VID kopumā saņemti 93 nodokļu maksātāju pieteikumi. Programmā iekļauti 50 nodokļu maksātāji.

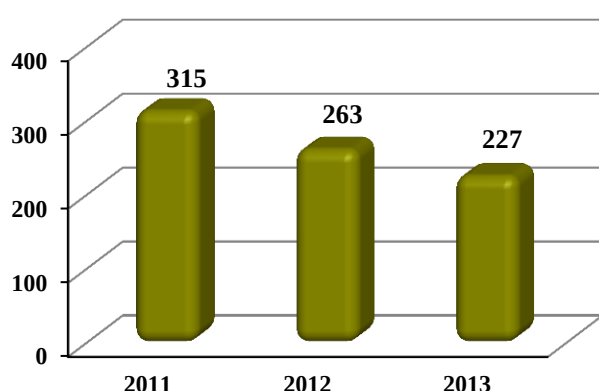
3.1.4. Sabiedriskā labuma organizācijas statusa piešķiršana

2013.gadā no saņemti 340 iesniegumi par sabiedriskā labuma organizācijas statusa piešķiršanu. Pieņemti 227 lēmumi par Sabiedriskā labuma organizācijas statusa piešķiršanu nevalstiskajām organizācijām, kas ir par 36 lēmumiem mazāk, nekā 2012.gadā.

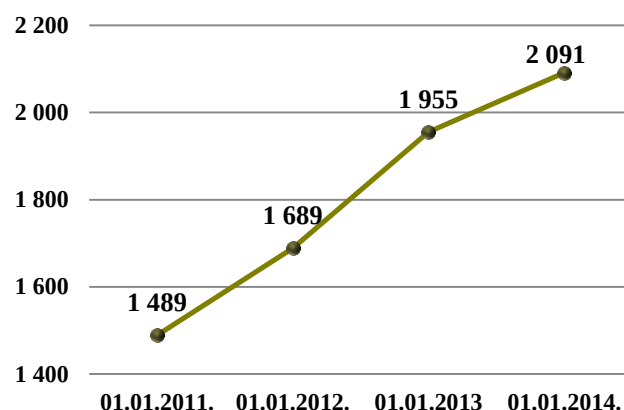
Sabiedriskā labuma organizāciju skaits pa darbības jomām:

- labdarības jomā – 109;
- pilsoniskas sabiedrības attīstības jomā – 65;
- sporta atbalstīšanas jomā – 62;
- kultūras veicināšanas jomā – 44;
- trūcīgo un sociāli mazaizsargāto personu grupu sociālās labklājības celšanas jomā – 22;
- vides aizsardzības jomā – 11;
- izglītības veicināšanas jomā – 8;
- cilvēktiesību un indivīda tiesību aizsardzības jomā – 5;
- zinātnes veicināšanas jomā – 4;
- palīdzības sniegšanai katastrofu gadījumos un ārkārtas situācijās jomā – 2.

SLO statusa piešķiršanas dinamika

SLO statuss spēkā

3.1.5. Muitas pakalpojumi

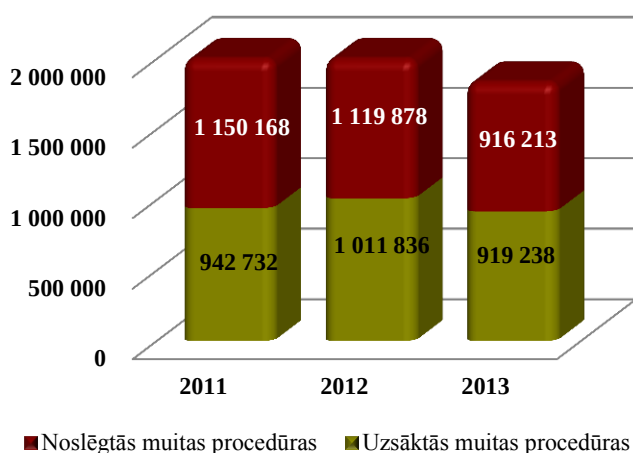
Muitas procedūru noformēšana

Latvijā noformēto eksporta muitas deklarāciju jeb VAD kopējais skaits, salīdzinot ar 2012.gadu, ir samazinājies par 14%. Par 3% samazinājusies eksportēto preču kopējā vērtība (pēc muitas deklarācijām 2013.gadā eksportēto preču kopējā vērtība ir 2,19 miljardi latu, kas ir par 66,3 milj. latu mazāk nekā 2012.gadā). 2013.gadā lielākās preču grupas pēc eksportēto preču statistiskās vērtības ir dzērieni, alkoholiskie šķidrumi un etiķis, koks un koka izstrādājumi, mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroierīces un elektroiekārtas, dzelzs un tērauds, graudaugu produkti, kas veido 1,14 miljardus latu jeb 52,1% no kopējās eksportēto preču statistiskās vērtības. 2013.gadā pēc izvesto preču statistiskās vērtības visvairāk preču eksportēts uz Krieviju, Norvēģiju un Baltkrieviju. Uz Krieviju eksportēti dzērieni, alkoholiskie šķidrumi un etiķis 266,8 milj. latu vērtībā, mehānismi un mehāniskas ierīces 106,4 milj. latu vērtībā, elektroierīces un elektroiekārtas 67,4 milj. latu vērtībā; uz Norvēģiju – koks un koka izstrādājumi 31 milj. latu vērtībā, dzelzs vai tērauda izstrādājumi

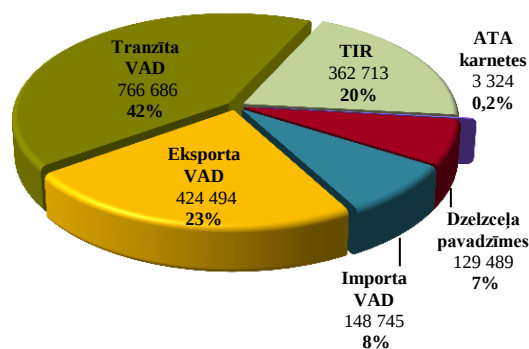
27,2 milj. latu vērtībā, naftas produkti 21 milj. latu vērtībā; uz Baltkrieviju – mehānismi un mehāniskas ierīces 19,2 milj. latu vērtībā, optiskās ierīces un aparātūra 14,2 milj. latu vērtībā, farmaceitiskie produkti 9,2 milj. latu vērtībā.

Noformēto importa muitas deklarāciju preču laišanai brīvā apgrozībā skaits 2013.gadā palielinājies par 2 %. Importēto preču kopējā statistiskā vērtība samazinājusies par 4,8 % (pēc muitas deklarācijām importēto preču kopējā statistiskā vērtība ir 1,88 miljardi latu, kas ir par 95,64 milj. latu mazāk nekā 2012.gadā). 2013.gadā lielākās preču grupas pēc statistiskās vērtības ir minerālais kurināmais, elektroierīces un elektroiekārtas, dzelzs un tērauds, kas ir 971,63 milj. latu jeb 52 % no kopējās importēto preču statistiskās vērtības. 2013.gadā, līdzīgi kā iepriekšējā gadā, pēc izvesto preču statistiskās vērtības visvairāk preču laišanai brīvā apgrozībā ievests no Krievijas, Ķīnas un Baltkrievijas. 2013.gadā no Krievijas importēts minerālais kurināmais 409,42 milj. latu vērtībā, dzelzs un tērauds 115,83 milj. latu vērtībā, mēslošanas līdzekļi 41,04 milj. latu vērtībā; no Ķīnas – elektroierīces un elektroiekārtas 88,44 milj. latu vērtībā, mehānismi un mehāniskas ierīces 38,51 milj. latu vērtībā, mēbeles un gultas piederumi 13,95 milj. latu vērtībā. no Baltkrievijas – minerālais kurināmais 144,8 milj. latu vērtībā, koks un koka izstrādājumi 16,13 milj. latu vērtībā, dzelzs un tērauds 11,62 milj. latu vērtībā.

**Latvijā noformētās muitas procedūras
(tai skaitā uzsāktās un noslēgtās)**

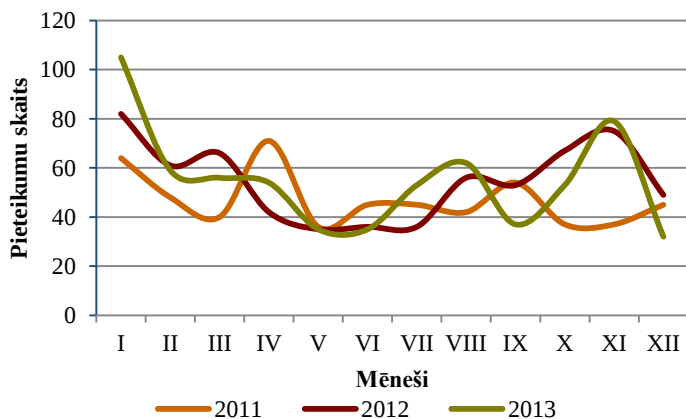

Latvijā 2013.gadā noformētie muitas dokumenti sadalījumā pa veidiem

ES tarifu kvotu administrēšana

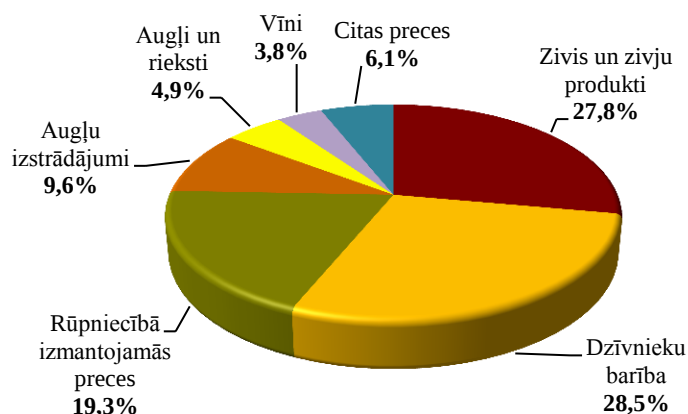
Kvotu pieteikumu skaita dinamika

Lai izmantotu iespēju importēt noteiktas preces no trešajām valstīm ar samazinātu vai nulles muitas tarifa likmi, 2013.gadā Latvijas komersanti iesniedza 660 tarifu kvotu pieteikumus, tajā skaitā 14 gadījumos – pēc preču izlaišanas brīvā apgrozībā. Pieprasītās tarifu kvotas 100 % apmērā piešķirtas 645 gadījumos, daļēji piešķirtas 13 gadījumos, atteikums sakarā ar pieteikto kvotu izsmelšanu saņemts divos gadījumos.

Pieprasītākās Latvijā 2013.gadā bija pārtikas produktu un dzīvnieku barības importam noteiktās tarifu kvotas: 28,5 % no kopējā preču daudzuma, kam tika pieprasītas kvotas, veido dzīvnieku barība, 27,8% - zivis un zivju produkti (galvenokārt Norvēģijas un Islandes izcelsmes siļķes un Norvēģijas izcelsmes makreles), 9,6 % – augļu izstrādājumi (galvenokārt Meksikas un Izraēlas izcelsmes apelsīnu sulas koncentrāts). No kopējā preču daudzuma, kuram 2013.gadā tika pieprasītas tarifu kvotas, 19,3 % veido rūpniecībā izmantojamās preces (galvenokārt Ukrainas izcelsmes ferosilīcijs).

Kvotēto preču īpatsvars 2013.gadā

Muitas atļauju izsniegšana

Gan ES, gan nacionālā līmeņa muitas politikas iniciatīvas ir vērstas uz administratīvo šķēršļu mazināšanu un uzņēmējdarbības veicināšanu, nodrošinot iespēju izmantot dažādus muietošanas procesa atvieglojumus un vienlaikus saglabājot atbilstošu muitas kontroli.

Lai paātrinātu un vienkāršotu muitas procedūru noformēšanu, komersantiem ir iespēja saņemt vienkāršoto procedūru atļauju vietējās muietošanas vai/un vienkāršotās deklarēšanas procedūras piemērošanai, atļauju atzītā nosūtītāja/saņēmēja statusa piemērošanai, kā arī AEO sertifikātu.

Atļaujas nosaukums	Kopējais spēkā esošo atļauju (statusu) skaits uz 31.12.2013.
1. Vienkāršoto procedūru atļaujas (skaits)	53
1.1. Vienkāršotās deklarēšanas procedūras piemērošanai	20
1.2. Vietējās muietošanas procedūras piemērošanai	46
2. Atļaujas atzītā saņēmēja un atzītā nosūtītāja statusa izmantošanai (skaits)	83
2.1. Atzītā saņēmēja statusa piemērošanai	72
2.2. Atzītā nosūtītāja statusa piemērošanai	76
3. AEO sertifikāts	18

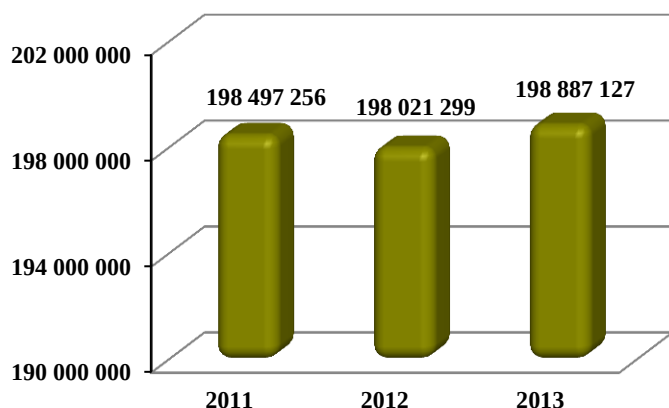
3.1.6. Akcīzes preču aprites pakalpojumi

Kopējais 2013.gadā izsniegto licenču, atļauju, izziņu un sertifikātu skaits ir 1 780, bet pārreģistrēti 2 703 šādi dokumenti.

Par konstatētajiem normatīvo aktu pārkāpumiem 2013.gadā anulētas 659 licences, atļaujas, izziņas un sertifikāti komercdarbībai ar akcīzes precēm.

Uz 2012.gada 31.decembri kopumā spēkā esošo licenču, atļauju, izziņu un sertifikātu akcīzes preču aprites jomā skaits bija 11 627.

Lai komersanti veiktu darbības ar akcīzes precēm un izmantotu atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, 2013.gadā VID nodrošinājis 270 akcīzes nodokļa vispārējā nodrošinājuma un 105 vienreizējā nodrošinājuma apliecību izsniegšanu un pārreģistrēšanu.

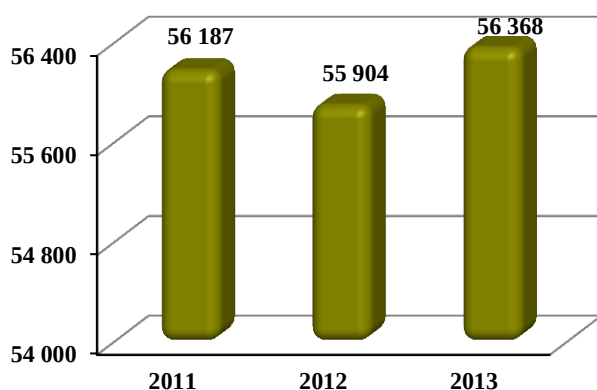
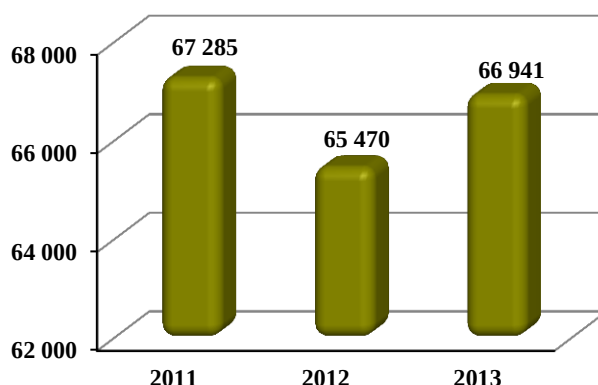
Izsniegtās akcīzes nodokļa markas

2013.gadā kopā izsniegtas 198 887 127 akcīzes nodokļa markas, t.sk. 92 997 615 akcīzes nodokļa markas alkoholisko dzērienu marķēšanai un 105 889 512 akcīzes nodokļa markas tabakas izstrādājumu marķēšanai.

3.1.7. Pakalpojumi interešu konflikta novēršanai valsts amatpersonu darbībā

Uz 2014.gada 1.janvāri valstī reģistrētas 56 368 valsts amatpersonas, kas ir par 1% vairāk nekā 2012.gadā.

Kopumā 2013.gadā VID iesniegta 66 941 valsts amatpersonu deklarācija un 7 851 valsts amatpersonu saraksts un to grozījums.

Valsts amatpersonu skaits**Valsts amatpersonu iesniegto deklarāciju skaits****3.1.8. Maksas pakalpojumi**Stingrās uzskaites plombu realizācija

Pakalpojums tiek sniegts saskaņā ar MK 2006.gada 31.janvāra noteikumiem Nr.82 “Valsts ieņēmumu dienesta maksas pakalpojuma cenrādis”, lai nodrošinātu kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu plombēšanu ar stingrās uzskaites plombām, kurās iestrādāti VID noteiktie aizsargelementi, tipogrāfiski iespiesta plombas sērija (apzīmēta ar trīs latīņu alfabēta burtiem) un sešu ciparu kārtas numurs. 2013.gadā tika realizētas 59 084 stingrās uzskaites plombas par 2 954 latiem.

Muitas nodrošinājuma trosīšveida plombu realizācija

Pakalpojums tiek sniegts saskaņā ar MK 2006.gada 31.janvāra noteikumiem Nr.82 “Valsts ieņēmumu dienesta maksas pakalpojuma cenrādis”, kas paredz muitas nodrošinājuma trosīšveida plombu realizāciju uzņēmējiem preču pārvietošanai pāri muitas robežai. 2013.gadā tika realizētas 10 500 muitas nodrošinājuma trosīšveida plombras par 2 205 latiem.

Muitas nodrošinājuma uzlīmju realizācija

Pakalpojums tiek sniegts saskaņā ar MK 2006.gada 31.janvāra noteikumiem Nr.82 “Valsts ieņēmumu dienesta maksas pakalpojuma cenrādis”, kas paredz muitas nodrošinājuma uzlīmju realizāciju uzņēmējiem preču pārvietošanai pāri muitas robežai. 2013.gadā tika realizētas 2 100 muitas nodrošinājuma uzlīmes par 252 latiem.

Atzinums par iezīmēto (marķēto) naftas produktu atbilstību Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām

Saskaņā ar MK 2006.gada 31.janvāra noteikumiem Nr.82 “Valsts ieņēmumu dienesta maksas pakalpojuma cenrādis” pakalpojums tiek sniegts no 15.03.2013., kas nodrošina atzinuma sniegšanu par iezīmēto (marķēto) naftas produktu atbilstību Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām. Kopumā 2013.gadā tika sniegti 657 atzinumi, t.sk. par 474 atzinumu sniegšanu iekasēti 10 340,93 lati.

Papildus šiem VID sniegtajiem maksas pakalpojumiem saskaņā ar MK 2005.gada 18.oktobra noteikumiem Nr.774 “Noteikumi par muitas iestāžu pakalpojumu valsts nodevu” ir noteikta valsts nodeva par muitas iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem:

- preču muietošanas nodrošināšanu ārpus muitas iestāžu vietas vai noteiktā darba laika;
- preču pagaidu uzglabāšanu muitas iestāžu atļautajās vietās, pārsniedzot laika limitu, kas noteikts preču nodošanai muietošanas vai uzglabāšanas režīmā;
- preces izcelsmes vai preces atbilstības Kombinētās nomenklatūras kodam noteikšanu, ja tiek izmantoti VID Muitas pārvaldes Muitas laboratorijas pakalpojumi.

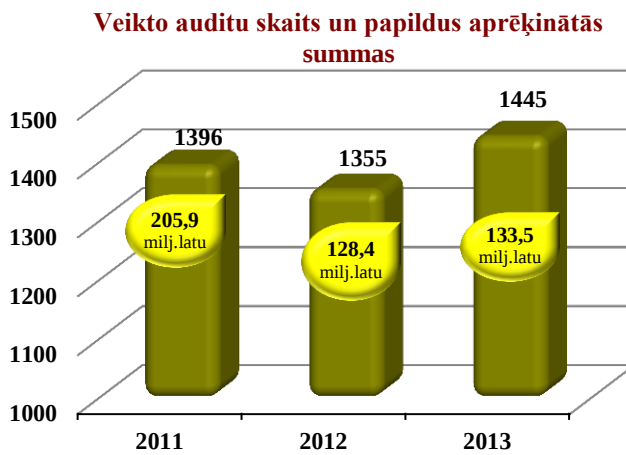
2013.gadā par visiem muitas iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem kopā valsts pamatbudžetā tika ieskaitīta valsts nodeva 47 623,29 latu apmērā, kas par 5,4% vairāk nekā 2012.gadā.

3.2. Nodokļu, muitas un akcīzes preču aprites kontrole

2013.gadā pavisam VID veikti 37 355 nodokļu, muitas un akcīzes preču aprites kontroles pasākumi, tai skaitā:

- 1 445 nodokļu auditi;
- 1 072 akcīzes nodokļa auditi un nodokļu aprēķini par konfiscētajām akcīzes precēm;
- 9 637 datu atbilstības pārbaudes;
- 5 708 tematiskās pārbaudes;
- 4 220 apsekošanas;
- 15 novērošanas;
- 1 659 akcīzes preču aprites uzraudzības pārbaudes;
- 13 599 muitas fiziskās pārbaudes.

Nodokļu auditi

2013.gadā veikti 1 445 nodokļu auditi, kas ir par 90 auditiem jeb 7 % vairāk nekā 2012.gadā. Nodokļu auditos 2013.gadā papildus aprēķināti 133,5 milj. latu, t.sk. juridisko personu auditos 125,4 milj. latu un fizisko personu auditos 8,1 milj. latu. Nodokļu auditu rezultativitāte ir 96 %.

Pārskata periodā līdz nodokļu auditu uzsākšanai nodokļu maksātāji paši precizējuši nodokļu summas deklarācijās 304,1 tūkst. latu apmērā, kas ir par 3 % mazāk nekā 2012.gadā.

Akcīzes nodokļa auditi un nodokļu aprēķini par konfiscētajām akcīzes precēm

2013.gadā VID veica 1 072 akcīzes preču kontroles pasākumus iekšzemē un uz robežas. 2013.gadā par konfiscētajām akcīzes precēm papildus nodokļos aprēķināti 302,26 tūkst. latu.

Datu atbilstības pārbaudes

2013.gadā VID veica 9 637 datu atbilstības pārbaudes, kuru laikā tika izvērtēta nodokļu maksātāja iesniegtajās nodokļu deklarācijās un muitas deklarācijās uzrādītās informācijas atbilstība VID rīcībā esošajai informācijai un normatīvajiem aktiem, tai skaitā:

- nodokļu jomā – 3 748;
- muitas jomā – 5 889;
- akcīzes jomā – 54.

Datu atbilstības pārbaudes procesa ietvaros nodokļu maksātājam tiek dota iespēja pašam labot VID konstatētās neatbilstības. Ja tas netiek darīts, VID pieņem lēmumu par datu atbilstības pārbaudes rezultātiem, nosakot nodokļu maksātājam budžetā iemaksājamo nodokļa summu un nokavējuma naudu. Datu atbilstības pārbaudžu rezultātā netiek aprēķināta soda nauda. Veikto datu atbilstības pārbaudžu rezultātā 2013.gadā aprēķināti papildu nodokļu maksājumi budžetā 9 558,04 tūkst. latu apmērā. Savukārt 1 937 nodokļu maksātāji paši novērsuši konstatētās neatbilstības un iesnieguši precizētās deklarācijas, palielinot budžetā maksājamās nodokļu summas par 2 492,08 tūkst. latu.

Tematiskās pārbaudes

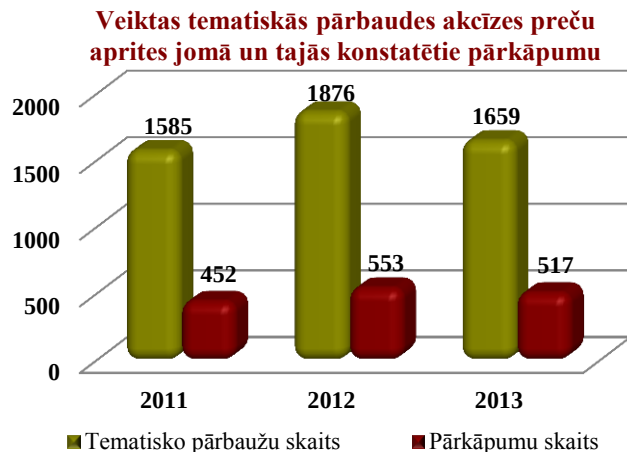
2013.gadā veiktas 5 708 tematiskās pārbaudes, piemērojot administratīvo sodu 1 261,9 tūkst. latu apmērā. Tematisko pārbažu rezultativitāte ir 88 %. Tematiskajās pārbaudēs tika pārbaudīti 4 943 nodokļu maksātāji – 4 334 juridiskās personas un 609 fiziskās personas.

2013.gadā visvairāk – 4 535 gadījumos – tika veiktas darba devēju pārbaudes, 3 242 gadījumos veiktas uzņēmumu grāmatvedības uzskaites pārbaudes, 2 008 gadījumos veiktas tirdzniecības pārbaudes, 581 tematiskajā pārbaudē pārbaudīta pakalpojumu sniegšana un 149 gadījumos pārbaudīta skaidras naudas darījumu deklarēšana un skaidras naudas lietošanas ierobežojumu ievērošana.

VID, veicot tematiskās pārbaudes un konstatējot, ka nodokļu maksātāji VID nav iesnieguši visus nepieciešamos pārskatus vai tajos iesniegtā informācija ir uzrādīta nekorekti, veic preventīvo darbu, dodot iespēju nodokļu maksātājiem pašiem novērst kļūdas un neatbilstības, tādējādi savlaicīgi tiek samazināta iespēja izvairīties no nodokļu nomaksas. Tematisko pārbažu laikā 2 199 nodokļu maksātāji paši precizējuši nodokļu summas deklarācijās 2 390,4 tūkst. latu apmērā.

Tematiskās pārbaudes akcīzes preču aprites jomā

2013.gadā veiktas 1 659 tematiskās pārbaudes akcīzes preču aprites jomā. Veikto pārbažu rezultātā konstatēti pārkāpumi 517 pārbažu gadījumos. Attīstoties riska analīzes sistēmai, ir paaugstinājusies veikto pārbažu rezultativitāte – no 29 % 2012.gadā līdz 31 % 2013.gadā. Par pārkāpumiem akcīzes preču aprites jomā piemērots administratīvais sods 163,99 tūkst. latu apmērā.

Apsekošanas un novērošanas

2013.gadā nodokļu maksātāja saimnieciskās darbības veikšanas vietās veiktas 4 220 apsekošanas un 15 novērošanas. Gadījumos, kad nodokļu maksātājs apsekošanas laikā nesadarbojās ar nodokļu administrāciju un neiesniedza nepieciešamo informāciju, VID saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu piemēroja naudas sodu 113,7 tūkst. latu apmērā.

Nodokļu maksātāju darbību ierobežojošie pasākumi

Saskaņā ar likuma “Par nodokļiem un nodevām” 34.¹ pantu 2013.gadā VID ir pieņēmis lēmumus par 10 351 nodokļu maksātāja saimnieciskās darbības apturēšanu.

2013.gadā no PVN maksātāju reģistra izslēgti 8 779 nodokļu maksātāji, no kuriem vairākums – 4 814 (55%) nodokļu maksātāju, no PVN reģistra izslēgti saistībā ar PVN deklarāciju neiesniegšanu, 771 (9%) izslēgti sakarā ar nodokļu maksātāja saimnieciskās darbības apturēšanu, 658 (7%) izslēgti saistībā ar dokumentu neiesniegšanu, kas pieprasīti PVN deklarāciju pārbaudēm un 1 410 (16%) izslēgti saskaņā ar pašu iesniegumu.

Saskaņā ar Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksu par konstatētajiem pārkāpumiem piemērots papildsods, atņemot tiesības ieņemt noteiktus amatus 1 004 komercsabiedrību valdes locekļiem.

Likumā “Par nodokļiem un nodevām” ir iekļauta norma par nodokļu maksātāja adreses atbilstību riska adresi. No 2012.gada 1.jūlija sākuma līdz 2013.gada beigām 69 juridiskām adresēm noteikts riska adreses statuss. VID uztur riska adrešu sarakstu un regulāri sniedz šo informāciju Uzņēmumu reģistram.

Muitas fiziskās pārbaudes

2013.gadā veiktas 13 599 transportlīdzekļu, preču kravu un personu bagāžas fiziskās pārbaudes, kas ir par 7 043 pārbaudēm jeb 34% mazāk nekā 2012.gadā. Veikto muitas kontroles pasākumu rezultātā par konstatētajiem pārkāpumiem sastādīti 3 015 administratīvo pārkāpumu protokoli saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu, kas ir 2,5 reizes vairāk nekā pērn un piemērots administratīvais sods 226,82 tūkst. latu apmērā, kas par 40% vairāk nekā 2012.gadā, kā arī konfiscēti 26 transportlīdzekļi, kuros speciāli izveidotas slēptuves kontrabandas preču pārvietošanai.

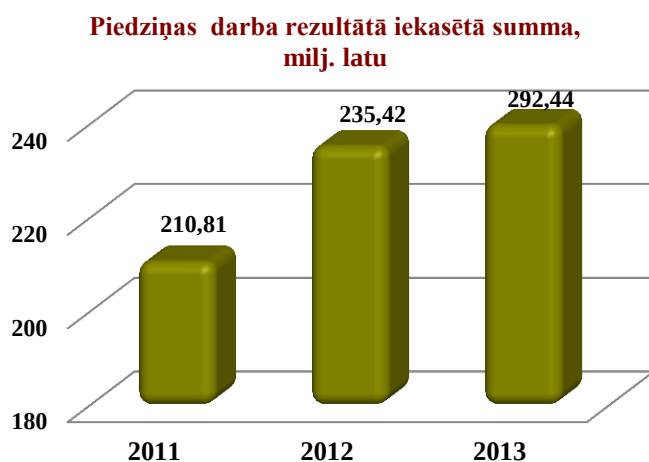
Sadarbībā ar Latvijas tiesībsardzības iestādēm, kontroles pasākumos piedaloties VID muitas kinologiem ar narkotisko vielu meklēšanas darba suņiem, 2013.gadā ir izņemti aptuveni 5,3 kilogrami dažādu veidu narkotisko vielu. VID muitas amatpersonas kopumā 2013.gadā izņēmušas 24,31 kilogramu narkotisko vielu.

Pārskata periodā VID muitas kinologi ar darba suņiem tabakas izstrādājumu meklēšanā 253 gadījumos ir atklājuši 2 470 877 kontrabandas cigaretes. 2013.gadā uz Latvijas Austrumu robežas darbu uzsāka seši tabakas izstrādājumu meklēšanas suņi. Veicot muitas kontroles pasākumus, VID muitas amatpersonas ar jaunajiem darba suņiem 52 gadījumos atklāja 583 589 kontrabandas cigaretes. VID muitas amatpersonas kopumā 2013.gadā atklāja 25 201 866 kontrabandas cigaretes.

VID muitas amatpersonas ar darba suņiem 2013.gadā atklāja 12 skaidras naudas nedeklarēšanas gadījumus, konstatējot skaidru naudu 210 921,78 *euro* apmērā. 2013.gadā VID muitas amatpersonas, veicot muitas kontroles pasākumus, kopumā 33 gadījumos konstatēja nedeklarēto skaidru naudu 799 694,93 *euro* apmērā.

2013.gadā VID muitas amatpersonas 358 gadījumos konstatēja 18 990 viltotu preču vienības.

3.3. Nodokļu parādu piedziņa

2013.gadā ievērojami uzlabots VID piedziņas process un piedziņas darba rezultāti. Nodokļu parādu piedziņas darba rezultātā budžetā ieskaitīti 292,44 milj. latu, kas ir par 57,02 milj. latu vairāk nekā 2012.gadā.

VID administrēto budžeta maksājumu kopējais parāds uz 2014.gada 1.janvāri ir 995,42 milj. latu un, salīdzinot ar 2013.gada 1.janvāri, parāds ir samazinājies par 28,23 milj. latu jeb 2,8 %.

Piedzīto parādu īpatsvars no reāli piedzenamajiem parādiem

2013.gadā vidēji mēnesī bija 19,28 %, kas ir par 8,09 procentpunktiem vairāk.

Lai atvieglotu nodokļu maksātājiem ekonomiskās krīzes rezultātā radušos nodokļu parāda slogu, saskaņā ar NAP likumu nodokļu maksātājiem – fiziskajām un juridiskajām personām, kurām pēc stāvokļa 2011.gada 1.septembrī izveidojies nodokļu parāds, kas nav samaksāts līdz 2012.gada 1.oktobrim –, sākot ar 2012.gada 1.oktobri, bija iespējams pieteikties NAP. Tas paredz nokavējuma naudas un 90 % soda naudas dzēšanu ar nosacījumu, ka nodokļu maksātājs līdz noteiktam datumam samaksā nodokļu pamatparādu un ar to saistīto soda naudu 10 % apmērā. Kopā no 2012.gada 1.oktobra līdz 2013.gada beigām VID pieņemti 3 015 lēmumi par NAP piemērošanu par 16,74 milj. latu, savukārt atcelti 507 lēmumi par NAP piemērošanu, par kopējo parāda summu 5,96 milj. latu. NAP ietvaros faktiski samaksātais NAP parāda apmērs ir 3,94 milj. latu, dzēsta nokavējuma nauda un soda nauda 1,01 milj. latu apmērā.

3.4. Pirmstiesas strīdu izskatīšana un tiesvedība

**Pirmstiesas strīdu izskatīšanas rezultātā pieņemtie lēmumi
un noslēgtie vienošanās līgumi, skaits**

Lēmuma veids	2011.gads	2012.gads	2013.gads
Nodokļu strīdu lietas	1 390	1 694	1 947
Administratīvo pārkāpumu lietas	547	750	588
Nokavēto nodokļu maksājumu piedziņas lietas	220	287	263
Citu strīdu lietas	257	392	422
Kopā	2 414	3 123	3 220
Noslēgtie vienošanās līgumi par nodokļu kontroles rezultātā aprēķināto maksājumu samaksu	61	64	104

2013.gadā pirmstiesas strīdu izskatīšanas rezultātā pieņemto lēmumu skaits salīdzinājumā ar 2012.gadu palielinājies par 97 lēmumiem jeb 3 %. Apstrīdēšanas iesniegumu un sūdzību izskatīšanas rezultātā pieņemto lēmumu skaita palielinājums saistīts ar pieņemto lēmumu skaita pieaugumu nodokļu strīdu lietās.

**Lietu, kurās tiesu nolēmumi stājušies likumīgā spēkā,
skaits un valsts budžetā maksājamās summas**

Lēmuma veids	2011.gads	2012.gads	2013.gads
Nodokļu strīdu lietas	274	411	457
Administratīvo pārkāpumu lietas	88	127	284
Nokavēto nodokļu maksājumu piedziņas lietas	57	68	41
Citu strīdu lietas	13	17	66
Kopā	432	623	848
Valsts budžetā maksājamās summas lietās, kurās tiesu nolēmumi stājušies likumīgā spēkā (milj. latu)	12,96	31,01	40,49

3.5. Noziedzīgu nodarījumu atklāšana un novēršana valsts ieņēmumu un muitas lietu jomā

Lai atklātu un novērstu noziedzīgus nodarījumus valsts ieņēmumu un muitas lietu jomā, kā arī VID ierēdņu un darbinieku darbībā, VID veic operatīvo darbību un pirmstiesas izmeklēšanu kriminālprocesos.

Noziedzīgu nodarījumu atklāšanu un izmeklēšanu valsts ieņēmumu un muitas lietu pārkāpumu jomā 2013.gadā raksturo šādi rezultatīvie rādītāji:

Rādītājs	2013.gads	Izmaiņas salīdzinājumā ar 2012.gadu
Uzsākti kriminālprocesi skaits, t.sk.:	457	-63
- nodokļu jomā	264	
- muitas lietu jomā	193	
Kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti kriminālprocesi (skaits), t.sk.:	247	-38
- nodokļu lietu jomā	168	
- muitas lietu jomā	79	
Arestēti finanšu līdzekļi, tūkst. latu	1 291,30	-1 063,59
Manta, kas atzīta par noziedzīgi iegūtu un ieskaitīta valsts budžetā, tūkst. latu	340,31	-369,99
Kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītajos kriminālprocesos konstatēto valstij nodarīto zaudējumu apmērs, tūkst. latu	16 169,86	+3 778,65
Muitas noteikumu pārkāpumu jomā novērstais kaitējums valstij naudas izteiksmē par MKrP uzsāktajiem kriminālprocešiem un sastādītajiem APP, tūkst. latu	5 399,84	-3 397,11

Uzsāktos kriminālprocesus ietvaros un administratīvo pārkāpumu lietās VID struktūrvienību darbības rezultātā izņemtas preces:

Rādītājs	2013.gads	Izmaiņas, salīdzinot ar 2012.gadu
Izņemtas cigaretes, skaits	50 792 739	-38 021 537
Izņemts alkohols, litri	34 480	+28 628
Izņemta degviela, litri	59 750	-21 377
Izņemtas narkotiskās un psihotropas vielas, kuras apstiprinātas ekspertīzē, grami	122 815,72	+118 399,24

Nozīmīgākie uzsāktie kriminālprocesi 2013.gadā valsts ieņēmumu jomā

1) 2013.gada novembrī uzsākts kriminālprocess par organizētas personu grupas izveidotu savstarpēji saistītu uzņēmumu fiktīvu darījumu ķēdi. Laikā no 2013.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.augustam minētie uzņēmumi Rīgā, Salaspils novadā un Garkalnes novadā, legalizējot noziedzīgi iegūtus līdzekļus un izvairoties no nodokļu nomaksas, valstij nodarīja zaudējumus aptuveni 130 387,00 latu apmērā, kā arī izkrāpa no valsts budžeta finanšu līdzekļus aptuveni 276 894,46 latu apmērā. Sadarbojoties ar Lietuvas un Igaunijas tiesībsargājošām iestādēm, kriminālprocesa ietvaros vienlaicīgi gan Latvijā, gan Lietuvā gan Igaunijā tika veiktas 16 kratīšanas. Kratīšanu laikā VID darbinieki izņēma skaidras naudas līdzekļus 5 965,00 eiro apmērā, kuriem uzlika arestu, neregistrētu šaujamieroci un munīciju, kā arī investīciju zeltu un sudrabu. Kriminālprocesa ietvaros ir uzlikts arests finanšu līdzekļiem 12 firmu norēķinu kontos kredītiestādēs 529 747,44 eiro apmērā. Par aizdomās turētām atzītas 9 personas.

2) 2013.gada oktobrī apturēta noziedzīga grupējuma darbība, kura pakalpojumus izmantoja viens no Latvijā lielākajiem uzkopšanas un apsaimniekošanas nozares pakalpojumu

sniedzējiem. Pēdējo divu gadu laikā noziedzīgo darbību rezultātā valsts budžetam nodarīti zaudējumi vismaz pusmiljona latu apmērā. Kriminālprocesa ietvaros veiktas 30 kratīšanas, kuru laikā izņemti skaidras naudas līdzekļi 24 565 latu un 37 539 eiro apmērā, kas bija paredzēti “aplokšņu algu” izmaksai. Naudas līdzekļiem uzlikts arests. Grupējuma pakalpojumus izmantoja metālapstrādes un būvniecības jomā strādājoši uzņēmumi. Kriminālprocesa ietvaros par aizdomās turētām atzītas 7 personas.

3) 2013.gada aprīļa beigās apturēta trīs savstarpēji saistītu noziedzīgo grupējumu darbība. Nepamatotas PVN pārmaksas atmaksas izkrāpšanas, izvairīšanās no nodokļu nomaksas un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas rezultātā valsts budžetam nodarīti zaudējumi aptuveni 6,2 miljonu latu apmērā. Kriminālprocesa ietvaros veiktas 20 kratīšanas, tai skaitā kriminālprocesā iesaistīto uzņēmumu, kam ir izsniegtas speciālās atļaujas (licences) noliktavas turētāja darbībai ar akcīzes precēm, degvielas, biodegvielas un naftas produktu naftas bāzēs. Par aizdomās turētām atzītas 6 personas.

Nozīmīgākie kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītie kriminālprocesi valsts ieņēmumu jomā

1) 2013.gada 28.maijā kriminālvajāšanas uzsākšanai Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētajai prokuratūrai nosūtīts kriminālprocess, kurā valstij nodarīto zaudējumu apjoms ir 153 525,74 latu. Kriminālvajāšanu lūgts uzsākt pret trīs organizētās grupas dalībniekiem un sešām reāli strādājošu uzņēmumu amatpersonām, kuras darbojās celtniecības un preču tirdzniecības nozarēs. Uzsāktā kriminālprocesa ietvaros 2009.gada 12.novembrī tika apturēta ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu jeb “naudas atmazgāšanu” saistīta noziedzīga grupējuma darbība, kura, slēpjot naudas līdzekļu izcelsmi, naudas līdzekļus par faktiski nenotikušiem darījumiem pārskaitīja cauri Latvijas, Čehijas, Kirgizstānas, Igaunijas dalībvalstu kredītiestāžu kontiem. Kriminālprocesa ietvaros tika veiktas 23 kratīšanas, piesaistot Valsts policijas pretterorisma vienību “Omega” un aizturētas 6 personas. Kratīšanu laikā izņemti skaidras naudas līdzekļi EUR 84 095 un LVL 11 020 apmērā, kuri kriminālprocesa izmeklēšanas laikā ar tiesas lēmumu tika atzīti par noziedzīgi iegūtiem un ieskaitīti valsts budžetā.

Pirmstiesas izmeklēšanas laikā iegūto pierādījumu rezultātā papildus uzsāktajam kriminālprocesam tika izdalīti vēl 4 kriminālprocesi, kuri nosūtīti kriminālvajāšanas uzsākšanai, kuros valstij nodarīto zaudējumu apjoms ir 143 471,41 latu. Kriminālprocesa ietvaros reāli strādājoši uzņēmumi – patiesā labuma guvēji, veica PVN deklarāciju labojumus un valsts budžetā ieskatīja aptuveni 210 000 latu apmērā. Kriminālprocess šobrīd ir iztiesāšanas stadijā.

2) 2013.gada 19.jūnijā Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētā prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīts kriminālprocess, kurā valstij nodarīto zaudējumu apjoms ir 559 673,17 eiro. Kriminālvajāšanu lūgts uzsākt pret trīs personām. 2011.gada 2.martā, veicot vairākas kratīšanas, VID darbinieki apturēja organizēta noziedzīga grupējuma darbību, kas veica noziedzīgus nodarījumus valsts ieņēmumu jomā.

Nozīmīgākie uzsāktie kriminālprocesi 2013.gadā muitas lietu jomā

1) 2013.gada 11.jūnijā tika uzsākts kriminālprocess par muitošanai pakļauto preču – 6 880 000 gab. cigarešu “Премьер” ar Baltkrievijas Republikas akcīzes nodokļa markām, kontrabandu Latvijas Republikas teritorijā no Baltkrievijas lielā apmērā, ko ievada personu grupa, noslēpjot tās no muitas kontroles. Kontrabandas cigaretes 2013.gada 11.jūnijā Latvijas Republikā reģistrētai komercsabiedrībai piederošajā teritorijā Varakļānos, tika konstatētas

kravas automašīnas piekabē zem koka skaidām. Aizturētas 8 personas. Valsts budžetam novērsta kaitējums ir vairāk nekā 725,3 tūkstoši latu.

Foto: VID

Foto: VID

2) 2013.gada 5.jūlijā tika uzsākts kriminālprocess par iespējamu muietošanai pakļauto preču ieviešanu Latvijas Republikas muitas teritorijā, noslēpjot tās no muitas kontroles un nedeklarējot, ko veica personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās. 2013.gada 28.jūlijā VID muitas amatpersonas aizturēja personu grupu, kas, izmantojot dzelzceļa vagonus ar akmeņoglēm cigarešu slēpšanai, nodarbojās ar cigarešu kontrabandas organizēšanu un ieviešanu no Krievijas Federācijas un Baltkrievijas Republikas. Kontroles pasākumu rezultātā izņemti 136 600 gab. cigarešu un automašīna, kā arī aizturētas 6 personas. Valsts budžetam novērsta kaitējums ir vairāk nekā 14,4 tūkstoši latu.

Foto: VID

Foto: VID

3) 2013.gada 5.martā tika uzsākts kriminālprocess par narkotisko vielu nelikumīgu pārvietošanu pāri Latvijas muitas robežai lielā apmērā, kas tika konstatēts 2013.gada 4.martā pasta nodaļā. Kriminālprocesa ietvaros tika pieņemts lēmums veikt speciālo izmeklēšanu un noziedzīgās darbības kontroli. Veikto operatīvo pasākumu un procesuālo darbību rezultātā tika izņemts 1,41 kg marihuānas, kā arī aizturētas četras personas, kuras bija iesaistītas noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Foto: VID

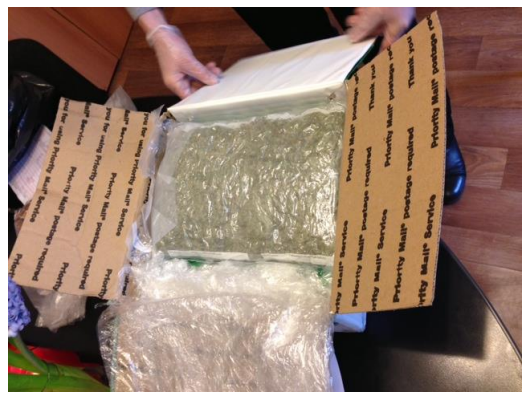

Foto: VID

4) 2013.gada 23.aprīlī tika uzsākts kriminālprocess par narkotisko vielu nelikumīgu pārvietošanu pāri Latvijas muitas robežai lielā apmērā. 2013.gada 22.aprīlī VID muitas amatpersonām veicot automašīnas muitas kontroli uz prāmja “Scottish Viking”, kas devās uz Zviedriju, tika atrastas divas sporta somas, kurās konstatēti 11,88 kg metamfetamīna.

Foto: VID

Foto: VID

Foto: VID

5) 2013.gada 6.augustā tika uzsākts kriminālprocess par 12,09 gramu kokaīna nelikumīgu ieviešanu Latvijas muitas teritorijā. 2013.gada 2.augustā ar avioreisu no Frankfurtes ieveda narkotisko vielu kurjers – kāds Lietuvas pilsonis, kurš savā vēdera dobumā kapsulās pārveda pāri valsts robežai narkotiskās vielas. VID muitas amatpersonas konstatēja, ka personu grupa nodarbojas ar narkotisko vielu kontrabandu no Dienvidamerikas valstīm uz Latviju.

6) 2013.gada 4.novembrī tika uzsākts kriminālprocess par narkotisko vielu nelikumīgu pārvietošanu pāri Latvijas robežai lielā apmērā. VID amatpersonas 2013.gada 4.novembrī veicot daudzus operatīvos pasākumus Rīgā, aizturēja personu, kura ar dzīvojamo treileri caur robežas kontroles punktu “Grenctāle” ieveda narkotikas, kas bija noslēptas automašīnā zem labierīcību telpas grīdas. Veiktas kratīšanas rezultātā pie personas tika atrastas divas 3,4-metilēndioksimetamfetamīna tabletes un personas lietošanā esošā garāžā tika atrasts hašišs un marihuāna, kas bija noslēpti gāzes balonos. Kriminālprocesa ietvaros aizturēta viena persona. Kopumā izņemti 29,32 kg hašiša, 3 kg marihuānas un 0,20 gramu 3,4-metilēndioksimetamfetamīna (MDMA).

Foto: VID

Foto: VID

Nozīmīgākie kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītie kriminālprocesi muitas lietu jomā

2013.gada 22.maijā Zemgales tiesu apgabala prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīts kriminālprocess. Kriminālvajāšanu lūgts uzsākt pret divām personām. 2013.gada 31.janvārī uzsākts kriminālprocess par narkotisko vielu: 0,47 gramu kokaīna, 0,92 gramu marihuānas un 104 514,52 gramu hašiša nelikumīgu ieviešanu Latvijas muitas teritorijā, ar Igaunijā reģistrētu vieglo automašīnu, kurā atradās divi Igaunijas pilsoņi. VID muitas amatpersonas 2013.gada 31.janvārī uz autoceļa pie Latvijas/Lietuvas robežas bijušā

robežkontroles punkta “Grenstāle” teritorijā, veicot kontroles pasākumus, slēpņos dažādās vietās automašīnas konstrukcijās – riteņu arkās un sliekšņos, konstatēja 250 dažāda izmēra iepakojumus ar hašišu.

Foto: VID

Foto: VID

3.6. Vadības un darbības uzlabošanas sistēmas

2013.gadā tika veikti vairāki pasākumi vadības un darbības sistēmas attīstībai un pilnveidošanai.

Riska vadība

Lai maksimāli efektīvākā veidā īstenotu VID misiju un sasniegtu izvirzītos mērķus, kā arī nodrošinātu normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildi, VID ievieš visaptverošu un integrētu risku vadību saskaņā ar apstiprināto VID risku vadības politiku un Risku vadības procesa aprakstu. Papildus 2011.gadā izveidotajai VID Risku vadības komitejai, kura uzrauga visu risku vadības procesu VID un Risku vadības komitejai muitas jomā, 2013.gadā izveidotas Risku vadības komiteja nodokļu jomā un Risku vadības komiteja IT un nodrošinājuma jomā. 2013.gadā pirmo reizi izstrādāts stratēģisko risku reģistrs un noteikti pasākumi risku mazināšanai un novēršanai.

Attīstot risku vadības procesu saskaņā ar VID 2014.gadam apstiprinātajām darbības prioritātēm paredzēta riska vadības sistēmas pilnveidošana un tās pilnīga sasaiste ar darbības plānošanas procesu.

Personāla vadība

Lai nodrošinātu nodarbināto darba izpildes novērtēšanu valsts informācijas sistēmā “Novērtēšanas elektroniskās veidlapas informācijas sistēma” (NEVIS), noteikts VID amatu dalījums amatu grupās un apstiprinātas amatu grupām obligāti vērtējamās kompetences, izdoti VID 2013.gada 25.jūnija iekšējie noteikumi Nr.37 “Nodarbināto darba izpildes novērtēšanas kārtība” un izstrādāta rokasgrāmata darba izpildes plānošanā un novērtēšanā NEVIS.

Ieviešot nodarbināto darba izpildes plānošanu un novērtēšanu NEVIS VID ir izpildījis 2012.gada 10.jūlija MK noteikumus Nr.494 “Noteikumi par valsts tiešās pārvaldes iestādes nodarbināto darba izpildes novērtēšanu” minētās prasības, kā arī efektīvizējis novērtēšanas procesu:

- katram nodarbinātajam izvirzīti konkrētie mērķi, kas izriet no iestādes mērķiem, un tiek vērtēta mērķu izpilde, tādējādi sekmējot nodarbinātā personīgo ieguldījumu iestādes kopējās darbības nodrošināšanā un attīstībā;
- nodrošināta vienlīdzīga novērtēšanas principa ievērošana un nodarbināto atlīdzības noteikšana pamatojas uz darba izpildes kvalitātes rādītājiem;
- novērtēšana tiek veikta elektroniski, tādējādi ekonomējot nodarbinātā un vadītāja laiku un materiālos resursus;
- vadītājam ir viegli un ērti pieejami padoto darbinieku novērtējumi, kas ļauj efektīvi un ātri pieņemt lēmumu saistībā ar nodarbinātā izvirzīšanu paaugstināšanai amatā.

Informācijas sistēmas

Valsts ieņēmumu dienests uztur 48 informācijas sistēmas, t.sk 16 valsts informācijas sistēmas, 7 atbalsta informācijas sistēmas, 10 tehnoloģiju atbalsta informācijas sistēmas, 7 citas pēc VID pasūtīja izstrādātas vai pielāgotas informācijas sistēmas u.c.

Valsts ieņēmumu dienests 2013.gadā saistībā ar euro ieviešanu veiksmīgi veica 14 informācijas sistēmu pielāgošanu darbam ar euro valūtu. 2013.gadā ir uzsākts darbs pie VID informācijas sistēmu modernizācijas projekta, plānojot ieviest informācijas sistēmu savietotāju, modernizēt sistēmas, ieviešot nodokļu administrēšanu pēc uzkrājuma principa.

Korupcijas apkarošana

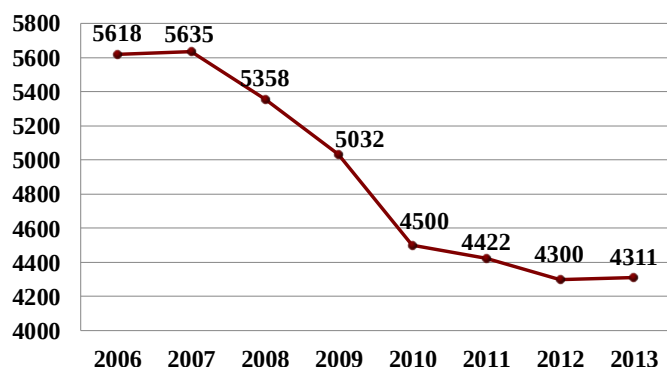
2013.gada 1.novembrī apstiprināts aktualizētais VID korupcijas risku reģistrs, kurš VID tiek uzturēts kopš 2006.gada.

2012.gada 5.jūnijā ir apstiprināts VID korupcijas iespēju novēršanas pasākumu plāns 2012.–2013.gadam. Par plānā iekļauto uzdevumu izpildi tiek sagatavoti un VID vadībai iesniegti ikgadējie pārskati.

2014.gadā paredzēts integrēt VID korupcijas risku reģistra uzturēšanu kopējā VID risku reģistrā.

4. Personāls

**VID plānoto amata vietu skaita dinamika
2006. - 2013.**

2013.gada beigās VID kopējais darbinieku un ierēdņu amata vietu skaits ir 4 312, savukārt faktiskais vidējais aizpildīto amata vietu skaits ir 4 102. Valsts civildienesta ierēdņu amata vietu īpatsvars no kopējā aizpildīto amata vietu skaita bija 86 % un darbinieku amata vietu – 14 %.

No kopējā VID aizpildīto amata vietu skaita – 94 % strādājošo darbinieku ir ar augstāko izglītību.

Kopumā 2013.gadā VID darbā tika pieņemti 311 ierēdņi un darbinieki. No amata tika atbrīvoti 284 ierēdņi un darbinieki. Personāla mainība – 6,9%.

Vidējais VID nodarbināto vecums 2013.gadā ir 43 gadi. Sadalījumā pa vecuma grupām: 14 % nodarbināto ir vecumā līdz 30 gadiem, 29 % – vecumā no 31 līdz 40 gadiem, 27 % – vecumā no 41 līdz 50 gadiem, 13 % – vecumā no 51 līdz 55 gadiem, bet 17 % nodarbināto ir vecumā virs 56 gadiem.

No kopējā VID aizpildīto amata vietu skaita 75 % strādājošo ir sievietes un 25 % – vīrieši.

2013.gadā no kopējā VID nodarbināto skaita 6 % nodarbināto darba stāžs VID ir mazāks par vienu gadu, 3 % nodarbināto 1–2 gadi, 3 % nodarbināto 2–5 gadi, 30 % nodarbināto 5–10 gadi, 20 % nodarbināto 10–15 gadi, bet 38 % – vairāk par 15 gadiem.

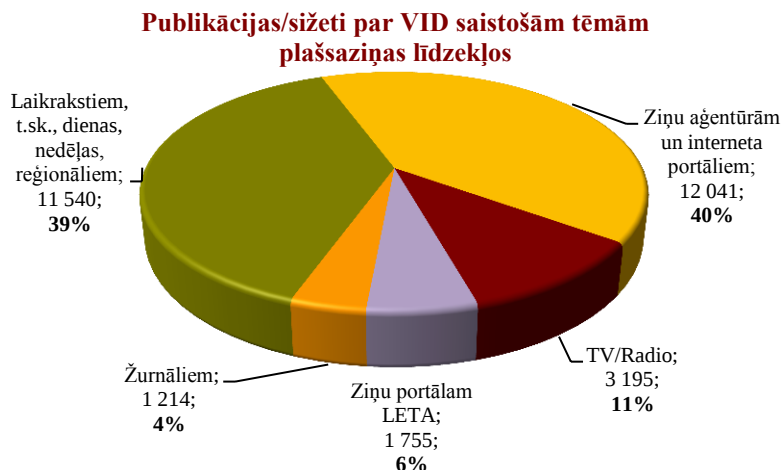
2013.gadā ar VID atzinības rakstu, Finanšu ministrijas pateicību, atzinības rakstu, goda rakstu vai VID Muitas goda zīmi apbalvoti 342 VID strādājošie. Sakarā ar VID dibināšanas 20.gadadienu un pateicībā par augstu darba kvalitāti VID uzdevumu izpildē apbalvoti 156 nodarbinātie un izteiktas pateicības 185 nodarbinātajiem.

Par pārkāpumiem 2013.gadā disciplināri sodīti 61 VID ierēdņi un darbinieki, no tiem disciplinārsods – rājiens – piemērots 35 ierēdņiem un darbiniekiem, algas samazināšana – 15 un no amata atbrīvoti – 9.

2013.gadā VID strādājošie 7 378 reizes piedalījās 516 dažādos mācību pasākumos (kursos, semināros), kas ir par 4,5 % mazāk nekā 2012.gadā. Viens dalībnieks mācībās vidēji ir pavadījis 9,3 stundas. Galvenās mācību tēmas: muitas jautājumi – 34 %, nodokļu jautājumi – 21 %, darba aizsardzības jautājumi – 12 %, personāla vadības jautājumi – 9 %.

5. Komunikācija ar sabiedrību

VID regulāri informē sabiedrību par dažādiem aktuāliem jautājumiem, darbības rezultātiem un iedzīvotājiem saistošiem jautājumiem ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību, gan nosūtot preses relīzes, gan organizējot preses konferences, sniedzot intervijas klātienē, atbildot uz žurnālistu jautājumiem. Komunikācijā ar sabiedrību īpaša uzmanība tiek pievērsta tam, lai informācija būtu ērti pieejama, patiesa, objektīva un savlaicīga, kā arī vienkārša, saprotama un pastāvīga.

Kopumā 2013.gadā plašsaziņas līdzekļos par VID saistošām tēmām sniegtas – 29 745 publikācijas dienas, nedēļas, reģionālajos laikrakstos un žurnālos; reportāžas un sīžeti televīzijā un radio; ziņas aģentūrām un interneta portāliem. Sniegtas informācijas apjoms ir pieaudzis par 4% salīdzinājumā ar 2012.gadu.

Paplašinot pieejamo komunikācijas kanālu apjomu, papildus *Youtube.com* un *Flickr.com* no 2013.gada 26.novembra izveidots VID konts sociālajā platformā *Twitter* un no 2014.gada 28.janvāra arī *Facebook*.

Modernizējot komunikāciju ar nodokļu maksātājiem, tika izstrādātas divas video instrukcijas par deklarāciju aizpildīšanu un euro ieviešanu. Ņemot vērā to, ka VID mājaslapa ir galvenais nodokļu maksātāju informācijas iegūšanas avots par nodokļu un muitas jautājumiem, ir būtiski atvieglot nodokļu maksātājiem nepieciešamās informācijas atrašanu un iegūšanu, kā arī vienkāršot saistību izpildi pret valsti, tādējādi 2013.gadā ir uzsākts darbs pie jaunas mājaslapas izstrādes. Jaunajā VID mājaslapā plānots strukturēt informāciju atbilstoši mērķauditorijām, kā arī sagatavot to atbilstoši mērķauditorijas zināšanu līmenim.

Dalība informatīvi izglītojošos pasākumos

2013.gadā VID piedalījās šādos informatīvi izglītojošos pasākumos:

- 18.–24.martā, Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas rīkotajā E-prasmju nedēļā;
- 25.maijā, Valsts policijas un tās partneru organizētajā drošības festivālā ģimenēm ar bērniem “Piedzīvojumu vasara 2013”, kurā VID darbinieki izglītoja lielos un mazos pasākuma dalībniekus par drošas ceļošanas nosacījumiem, iepazīstināja ar muitas mobilo vienību darbinieku speciālo aprīkojumu un transportu, kā arī demonstrēja, cik attapīgi un paklausīgi ir VID četrkājainie palīgi – narkotisko vielu meklēšanas darba suņi;

Foto: VID

Drošības festivāls "Piedzīvojumu vasara 2013". Foto: VID

- FM organizētajos četros reģionālajos Eirodienu pasākumos, lai atbildētu uz sabiedrībā aktuālajiem jautājumiem saistībā ar izmaiņām sadarbībā ar VID līdz ar eiro ieviešanu Latvijā (20.septembrī Kurzemes reģionā, 27.septembrī Latgales reģionā, 4.oktobrī Zemgales reģionā, 11.oktobrī Vidzemes reģionā);
- Biedrības "Latvijas Mazo un vidējo uzņēmumu forums" iniciatīvas "Atbalsti mazo biznesu" ietvaros organizētajos piecos semināros reģionu uzņēmējiem, kur VID nodokļu speciālisti "Infotirdziņā" sniedza praktisku informāciju Latvijas mikrouzņēmumiem un mazajiem uzņēmumiem par nodokļu piemērošanas jautājumiem, kā arī iepazīstināja ar VID EDS un tās efektīvu izmantošanu sadarbībā ar VID (26.septembrī Daugavpilī, 3.oktobrī Rēzeknē, 10.oktobrī Liepājā, 24.oktobrī Valmierā, 30.oktobrī Jelgavā). Papildus tam 16.novembrī mikrouzņēmumu un mazo uzņēmumu pārstāvjiem bija iespēja apmeklēt piecus VID klientu apkalpošanas centrus: Preiļos, Tukumā, Cēsīs, Bauskā un Rīgā Latgales priekšpilsētā, lai konsultētos par nodokļu maksātāju tiesībām un pienākumiem, saņemtu praktisku informāciju par nodokļu piemērošanas jautājumiem un EDS darbību, priekšrocībām un iespējām;
- 27.septembrī, Valsts pārvaldes Atvērto durvju dienas ietvaros, VID aicināja skolēnus no visām Latvijas skolām pieteikties ekskursijām dažādās VID struktūrvienībās visā Latvijā. VID atvērto durvju dienā piedalījās vairāk nekā 270 skolēnu;

Atvērto durvju dienas Tukuma KAC. Foto: VID

Atvērto durvju dienas Ventspils MKP. Foto: VID

- 31.oktobrī notika VID un RTU SESMI 20.gadadienai veltīta starptautiskā zinātniski praktiskā konference "Nodokļu un muitas administrāciju ilgtspējīga attīstība ES ietvaros". Konferencēs gaitā ar prezentācijām uzstājās gan VID vadošās amatpersonas, gan augsta līmeņa ārvalstu organizāciju pārstāvji un mācībspēki;

- 28.novembrī, izdevniecības “Dienas Bizness” rīkotās svinīgās ceremonijas “TOP 500 apbalvošanas ceremonija” ietvaros Latvijas Republikas Finanšu ministrija un VID godināja 2012. gada desmit lielākos nodokļu maksātājus;
- 5.decembrī, VID īstenotais projekts “Vienkāršotā gada ienākumu deklarācijas aizpildīšana Elektroniskās deklarēšanas sistēmā”, kas bija pieteikts Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas balvai “Platīna pele 2013” kļuva par laikraksta “Dienas Bizness” un portāla www.db.lv lasītāju balsojuma uzvarētāju nominācijā “E - pakalpojumi”;
- 12.decembrī, Kultūras informācijas sistēmu centra un VARAM rīkotajā mācību seminārā “Elektroniskā vide un e-pakalpojumi” Latvijas publisko bibliotēku bibliotekāriem par elektronisko vidi un e-pakalpojumiem.

Foto: VID

Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Organizējot sadarbības pasākumus ar profesionālajām organizācijām, nozaru asociācijām un nevalstiskajām organizācijām, nodokļu jomā organizēti pasākumi par nodokļu administrēšanas jautājumiem ar:

- Latvijas Darba devēju konfederāciju un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru par nodokļu piemērošanas jautājumiem;
- Latvijas Pilnvaroto autotirgotāju asociācijas un biedrības “Auto asociācija” pārstāvjiem par luksusa automašīnu aplikšanu ar nodokļiem;
- Latvijas Grāmatvedības ārpakalpojumu asociācijas pārstāvjiem par savstarpējās sadarbības jautājumus;
- Latvijas Komercbanku asociāciju par informācijas nodošanu kredītiestādēm saistībā ar Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma grozījumiem;
- Latvijas nodokļu konsultantu asociāciju pārstāvjiem par grozījumiem PVN likumā saistībā ar trešo valstu personu reģistrāciju VID pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;
- Ārvalstu investoru padomes pārstāvjiem par maksātnespējas aktualitātēm un Maksātnespējas likuma grozījumiem;
- Veselības inspekcijas, Nacionālā veselības dienesta un Latvijas Ģimenes ārstu asociācijas pārstāvjiem par valsts iestāžu rīcībā esošo informāciju par prakses ārstu ienākumiem;
- Pārtikas un veterinārā dienesta pārstāvjiem jautājumos par preču pavaddokumentiem;
- Patērētāju tiesību aizsardzības centru par elektroniskajiem kases aparātiem un VID pārbaudēs mazumtirdzniecības vietās konstatētajām cenu nenorādīšanām latos un eiro;
- Kases aparātu un sistēmu apkalpojošo dienestu pārstāvjiem par jaunajām prasībām kases aparātiem un sistēmām;
- Drošības nozares kompāniju asociācijas pārstāvjiem par savstarpējās sadarbības jautājumiem;
- AS “Latvijas valsts meži” pārstāvjiem par kopīgas sadarbības iespējām nodokļu nomaksas kontrolē;

- Latvijas žurnālistu asociācijas pārstāvjiem par uzlabota modeļa izstrādi autoratlīdzību aplikšanai ar nodokļiem.

Akcīzes jomā organizēti pasākumi ar Latvijas Degvielas tirgotāju asociāciju, Degvielas tirgotāju un ražotāju savienību, Tabakas izstrādājumu ražotāju asociāciju, Latvijas Alkohola nozares asociāciju, Latvijas Tirgotāju asociāciju, Darba devēju konfederāciju par akcīzes preču aprites un uzraudzības jautājumiem.

Muitas lietu jomā organizētas Muitas un uzņēmēju konsultatīvās padomes sanāksmes ar Latvijas Nacionālās kravas ekspeditoru un loģistikas asociācijas, Latvijas Loģistikas asociācijas, biedrības “Autopārvadātāju asociācija “Latvijas auto””, Latvijas Tranzīta biznesa asociācijas un VAS “Latvijas dzelzceļš” pārstāvjiem par normatīvo aktu muitas jomā piemērošanu, elektronisko muitas sistēmu ieviešanu un darbību, muitas kontroles punktu darba organizāciju un citiem muitas jautājumiem.

6. VID darbības un attīstības stratēģijas 2011.–2013.gadam īstenošanas rezultāti

VID darbības un attīstības stratēģijas 2011.–2013.gadam īstenošanas novērtēšanai noteikti šādi rezultatīvie rādītāji:

- 1) iekasēto ieņēmumu apjoms salīdzinājumā ar plānu;
- 2) iekasēto ieņēmumu apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu;
- 3) viena iekasētā lata izmaksas;
- 4) VID klientu apmierinātības līmenis;
- 5) personāla apmierinātības līmenis.

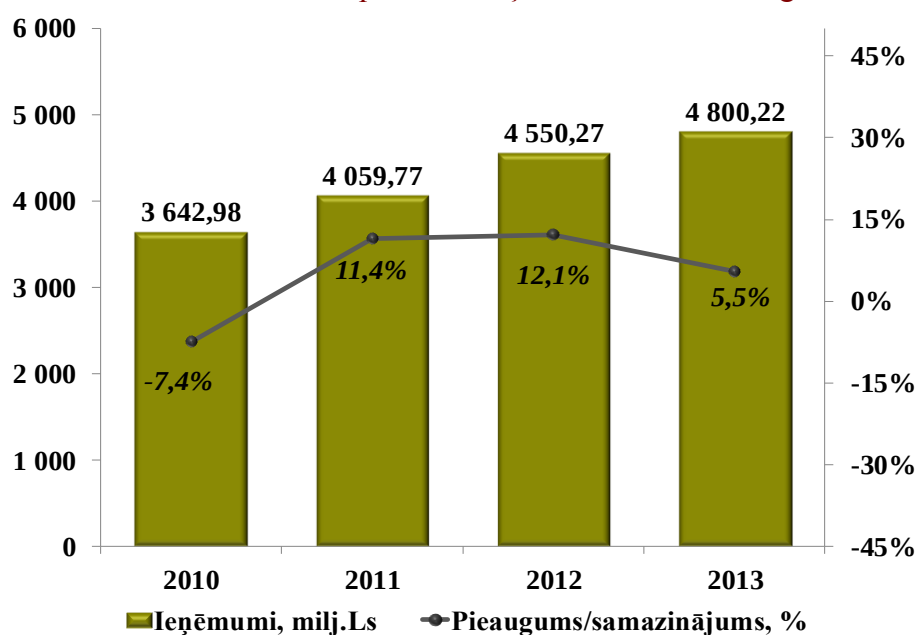
Pārskata perioda laikā VID administrētie valsts budžeta ieņēmumu plāna izpilde ir pārsniegta visos trijos gados: 2011.gadā par 3,4%, 2012.gadā par 2,3% un 2013.gadā par 4,5%.

VID administrētie valsts budžeta ieņēmumi 2011.–2013.gadā:

Gads	Ieņēmumu plāns gadam (milj. lati)	Faktiski iekasēti ieņēmumi (milj. lati)	Ieņēmumu plāna izpilde (%)
2011.gads	3 925,77	4 059,77	103,4
2012.gads	4 447,90	4 550,27	102,3
2013.gads	4 594,36	4 799,38	104,5

2013.gadā VID administrētie nodokļu un nenodokļu ieņēmumi valsts budžetā bija 4 800,22 milj. latu, kas ir par 249,94 milj. latu jeb 5,5% vairāk nekā 2012.gadā.

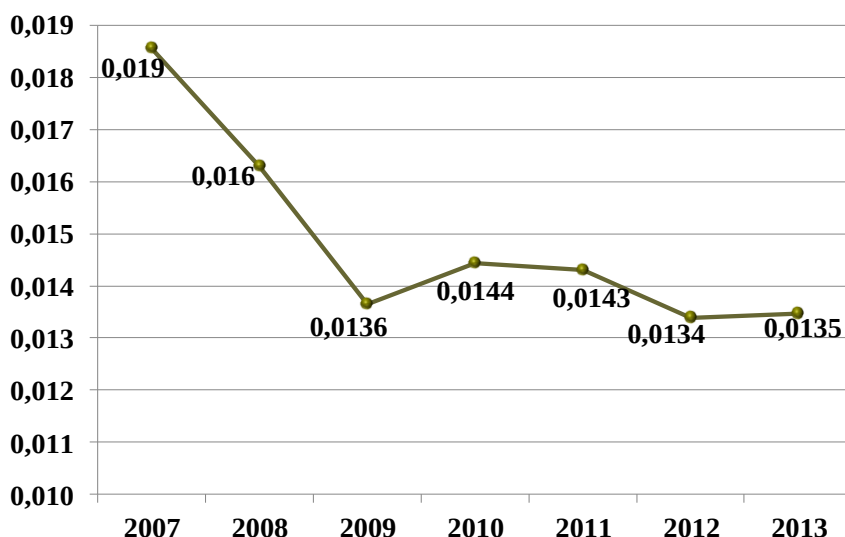
VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2010.–2013.gadā

Laika periodā no 2007.gada līdz 2013.gadam VID darbības rezultatīvajām rādītājam – viena iekasētā lata izmaksas – ir kopējā tendence samazināties, kaut arī 2013.gadā vērojams rādītāja nenozīmīgs pieaugums.

2013.gadā viena lata iekasēšanai tika izlietoti 0,0135 lati, kas ir par 0,7% vairāk nekā 2012.gadā un par 29% mazāk nekā 2007.gadā.

Viena iekasētā lata izmaksas 2007.–2013.gadā

2012.gadā VID un tirgus un sociālo pētījumu aģentūras SIA “Latvijas fakti” noslēgtā līguma ietvaros oktobrī – novembrī veikts nodokļu maksātāju un muitas klientu apmierinātības pētījums, kā arī VID darbinieku apmierinātības pētījums.

Saskaņā ar veiktā pētījuma rezultātiem nodokļu maksātāju un muitas klientu kopējā apmierinātība ar VID sniedzamajiem pakalpojumiem un klientu servisu (10 punktu skalā) ir:

- nodokļu maksātāju vidū – **8,41** punkts;
- muitas klientu vidū – **8,44** punkti.

Šie rādītāji uzskatāmi par pozitīvu vērtējumu un norāda uz pietiekami augstu apkalpošanas kvalitāti.

Nemot vērā to, ka tirgus un sociālo pētījumu aģentūra SIA “Latvijas fakti” norādīja, ka šāda mēroga pētījumus, ja netiek veiktas krasas un būtiskas izmaiņas sniegto pakalpojumu klāstā, nav lietderīgi veikt biežāk nekā reizi divos vai trijos gados, atkārtots pētījums 2013.gadā netika veikts.

Saskaņā ar SIA “Latvijas fakti” 2012.gadā veiktā pētījuma rezultātiem VID darbinieki kopumā ir apmierināti gan ar kolektīvu, gan darba vidi, gan ar informācijas apriti.:

- **16,7%** aptaujāto darbinieku pilnībā ir apmierināti ar darbu VID, kas ir par 9,9 procentpunktiem mazāk nekā 2011.gadā;
- **64,2%** darbinieku norādījuši, ka drīzāk ir apmierināti ar darbu VID, kas ir par 4,9 procentpunktiem vairāk nekā 2011.gadā;
- **19,1%** darbinieku anketā norādījuši, ka drīzāk nav apmierināti vai nav apmierināti ar darbu VID, kas ir par 4,9 procentpunktiem vairāk nekā 2011.gadā.

Analizējot VID darbības un attīstības stratēģijas 2011.–2013.gadam stratēģiskos rezultātos rādītājus kopumā, var secināt par sekmīgu stratēģijas īstenošanu:

- pārskata perioda laikā VID administrētie valsts budžeta ieņēmumu plāna izpilde ir pārsniegta visos trijos gados: 2011.gadā par 3,4%, 2012.gadā par 2,3% un 2013.gadā par 4,5%;

- lai gan iekasēto ieņēmumu apjoma pieauguma temps 2013.gadā ir samazinājies, tomēr pārskata periodā ik gadu ieņēmumi salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir pieaugoši, pretēji 2010.gadam, kad iekasēto ieņēmumu apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu bija par 7,4% mazāks;

- saskaņā ar 2012.gadā veiktā pētījuma rezultātiem nodokļu maksātāju un muitas klientu kopējā apmierinātība ar VID sniedzamajiem pakalpojumiem un klientu servisu (10

punktu skalā) nodokļu maksātāju vidū – 8,41 punkts un muitas klientu vidū – 8,44 punkti uzskatāmi par pozitīvu vērtējumu un norāda uz pietiekami augstu apkalpošanas kvalitāti;

- VID personāla apmierinātības rādītājs – 80,9% ir pilnībā apmierināti un drīzāk apmierināti – ir pozitīvi vērtējams, tomēr ar iespējām uzlabot personāla apmierinātību turpmāk.

Pārskata periodā vairāku darbības rezultātīvo rādītāju pozitīvas izmaiņas liecina par sekmēm izvirzīto mērķu sasniegšanā attiecīgajā darbības jomā:

- pieaudzis atbildēto zvanu īpatsvars centrālajā informatīvajā tālrunī – 64 % 2011.gadā, 80% 2012.gadā un 83% 2013.gadā;

- saskaņā ar Pasaules Bankas ikgadējā pētījuma *Doing Business* datiem samazinājies nodokļu maksātāju patērētais laiks nodokļu deklarāciju aizpildīšanai un nodokļu nomaksai – no 293 stundām 2011.gadā līdz 264 stundām 2013.gadā, kas ir par 26 stundām mazāk;

- ievērojami pieaudzis saņemto pateicību skaita koeficients (attiecība) pret pamatoto sūdzību skaitu – 2011.gadā – 0,73, 2012.gadā – 1,91 un 2013.gadā – 3,76;

- panākts neliels disciplīnas uzlabojums pārskatu un deklarāciju iesniegšanai normatīvajos aktos noteiktajos termiņos no 86% 2011.gadā līdz 87% 2013.gadā;

- par pozitīvām izmaiņām nodokļu maksātāju uzvedībā, izpildot nodokļu saistības, liecina tā nodokļu apjoma stabilitāte, ko kontroles pasākumu laikā vai līdz kontroles pasākumu uzsākšanai nodokļu maksātāji paši precizē deklarācijās – 2011.gadā 4,3 milj.latu, 2012.gadā 5,2 milj.latu un 2013.gadā 4,1 milj.latu;

- piedziņas darba rezultātā pieaudzis piedzīto parādu īpatsvars no reāli piedzenamajiem parādiem 2011.gadā – 7,03%, 2012.gadā – 11,2%, 2013.gadā – 19,28%.

7. 2014.gadā plānotie pasākumi

2013. gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti

Pilnveidojot Elektroniskās deklarēšanas sistēmu:

- ar 01.06.2014 tiks uzlabota EDS lietojamība – mainīts EDS vizuālais tēls, izveidota jauna sākumlapa, kurā pašam lietotājam būs iespējams sagrupēt galveno informāciju, tiks vizuāli nodalītas fiziskās personas no juridiskajām personām, kā arī būs automatiska amatpersonu tiesību reģistrācija un noņemšana, ja personai ir vienpersonīgas tiesības pārstāvēt nodokļu maksātāju;
- ar 01.06.2014. tiks ieviesta algas nodokļu grāmatiņa tikai elektroniskā dokumenta formā, kas būs pieejama EDS un to būs iespējams aplūkot arī izmantojot mobilo aplikāciju;
- ar 01.06.2014 atsakoties no paraksta datnes, nevajadzēs slēgt līgumu ar VID par EDS izmantošanu. Reģistrēties EDS būs iespējams izmantojot www.latvija.lv sniegto tehnisko risinājumu – vairāku Latvijas kredītiestāžu internetbanku autentifikācijas līdzekļus, Pilsonības un migrācijas pārvaldes izsniegto eID viedkarti, valsts akciju sabiedrības “Latvijas Valsts radio un televīzijas centra” izsniegto elektroniskā paraksta viedkarti (e-paraksts) vai VID izsniegto sistēmas lietotāja vārdu un paroli;
- izmantojot EDS būs pieejams deklarāciju iesniegšanas plāns, kā arī tiks sūtīti paziņojumi par VID rīcībā esošo informāciju par laikā neiesniegtajām deklarācijām;
- automatiskās brīdināšanas sistēma par nodokļu parādu esamību tiks papildināta ar kalendāru, kur būs iespējams aprēķināt parāda summu uz noteiktu datumu;
- iespēja sagatavot deklarācijas pirms iesniegšanas termiņa, norādot laiku, kad tās iesniegt;
- pēc pārskata vai deklarācijas sagatavošanas un iesniegšanas VID tiks izveidots nodokļu rēķins;
- tiks izskatīta iespēja sniegt informāciju uzņēmējiem par pēdējās datorizētās riska analīzes rezultātā piešķirto risku kopsummu un sūtīts paziņojums par iekļaušanu riskantāko nodokļu maksātāju grupā, kā arī informēt darba devējus, ja tā darba ņēmēju vidējā darba alga būs būtiski zemāka par vidējo darba algu nozarē.

Pilnveidojot muitas jomu, paredzēts turpināt attīstīt Elektronisko muitas datu apstrādes sistēmu, kas vienkāršos un pilnveidos muietošanas procesu, samazinot muitas formalitāšu kārtīšanai nepieciešamo laiku un izmaksas gan komersantiem, gan valsts iestādēm:

- tiks nodrošināta iespēja elektroniski iesniegt importa muitas deklarācijas, tai skaitā muitas vērtības deklarāciju datus, kā arī elektroniski iesniegt importa deklarācijas labojumus līdz preču izlaišanai un arī pēc preču izlaišanas;
- muitas formalitāšu kārtīšanā tiks nodrošināta iespēja atkārtoti izmantot jau elektroniski iesniegtos datus;
- lai paātrinātu preču izlaišanu brīvā apgrozībā, tiks nodrošināta iespēja veikt muitas maksājumus tiešsaistes režīmā, izmantojot portālu www.latvija.lv;
- izstrādājot pagaidu uzglabāšanas funkcionalitāti, komersantiem tiks nodrošināta iespēja elektroniski iesniegt datus preču pagaidu uzglabāšanas noformēšanai, par pamatu izmantojot jau sistēmā esošus datus, kā arī veikt pagaidu uzglabāšanai deklarēto preču uzskaiti, tādējādi būtiski samazinot pagaidu uzglabāšanas noformēšanai un kontrolei nepieciešamo laiku.

2014. gada galvenie uzdevumi un pasākumi

2014. gada 23. aprīlī apstiprināta VID darbības stratēģija 2014.–2016. gadam, kurā noteikto stratēģisko mērķu sasniegšanai tiks īstenoti šādi galvenie uzdevumi:

1) mērķa “Īstenot nodokļu maksātāju saistību izpildes uzvedībai atbilstošu rīcību valsts budžeta ieņēmumu iekasēšanas un ES finanšu interešu aizsardzības efektīvai nodrošināšanai” ietvaros:

- pārskatu, deklarāciju un administratīvo procedūru pārskatīšana un vienkāršošana un elektroniskās deklarēšanas sistēmas uzlabošana;
- vienota zvanu centra izveide VID administratīvo ēku kompleksā (informatīvais tālrunis 1898 un nodokļu un muitas uzticības tālrunis 80009070);
- līdzdalība VARAM īstenotajā pilotprojektā valsts vienoto klientu pakalpošanas centru izveidei valsts publisko pakalpojumu sniegšanai;
- attālinātās preču izlaišanas procesa ieviešana, piemērojot precēm ieviešanas procedūras;
- atzītā TIR nosūtītāja koncepcijas ieviešana;
- vienota zaļā koridora fiziskajām personām robežšķērsošanas vietā Grebņeva-Ubiļinka ieviešana;
- aktīva komunikācija un sabiedrības informēšana sociālajos tīklos: *Twitter* un *Facebook*;
- informatīvās kampaņas organizēšana sadarbībā ar Valsts kanceleju, Finanšu ministriju, Labklājības ministriju, Valsts darba inspekciju un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru sabiedrības informēšanai par nodokļu izlietošanu un nodokļu nomaksas veicināšanu, kas vērsta uz nodokļu maksātāju attieksmes un uzvedības maiņu;
- jaunas VID mājaslapas izveidošana;
- mērķtiecīga kontrolējošo un saimniecisko darbību ierobežojošo pasākumu īstenošana;
- parādu piedziņas procesa pilnveidošana, lai panāktu tā efektivitātes celšanos;
- vienotas administratīvās prakses veicināšana ar mērķi panākt tiesību normu vienādu piemērošanu;
- nodokļu plašas aprēķinu veikšana pievienotās vērtības nodoklim, nodokļiem no fizisko personu ienākumiem un akcīzes nodokļiem.

2) mērķa “Nodrošināt sabiedrības aizsardzību, drošību un drošumu, veicot efektīvus muitas kontroles pasākumus” ietvaros:

- elektroniskās muitas datu apstrādes sistēmas attīstīšana;
- muitas kontroles pasākumu īstenošana akcīzes preču, narkotisko un psihotropo vielu, kontrafaktu un patērētājiem bīstamu preču nelegālās aprites ierobežošanai, drošības un drošuma kontrolei pakļautajām precēm un skaidras naudas pārvietošanai;
- sadarbība ar Baltijas valstu muitas dienestiem, ieviešot vienveidīgas muitas kontroles metodes un nodrošinot informācijas apmaiņu par muitas kontrolei pakļautajiem augsta riska subjektiem un objektiem;
- Baltijas valstu kravu skeneru savstarpējās sasaistes nodrošināšana, izveidojot vienotu datu bāzi skenēto attēlu apstrādei un analīzei.

3) mērķa “Nodrošināt noziedzīgu nodarījumu apkarošanu valsts ieņēmumu un muitas lietu jomā, samazinot nodokļu krāpšanu un kontrabandu” ietvaros:

- jaunu, efektīvāku metožu ieviešana noziedzīgu nodarījumu atklāšanā un novēršanā;
- noziedzīgu nodarījumu apkarošana valsts ieņēmumu un muitas lietu jomā, kas saistīti ar organizēto noziedzību un/vai korupciju un kuru izdarīšanas rezultātā valsts budžetam tiek nodarīti lieli zaudējumi;
- Valsts tiesību aizsardzības iestāžu rīcības plāna, lai aktivizētu cīņu pret akcīzes preču nelikumīgu apriti Latvijā koordinēšanas nodrošināšana;

- aktīva iesaistīšanās Nacionālā kriminālizlūkošanas modeļa un organizētās noziedzības plāna izstrādē un ieviešanā;
- vienotas akcīzes preču nelikumīgā tirgus īpatsvara un apjoma aprēķināšanas metodes izstrāde sadarbībā ar citām tiesību aizsardzības iestādēm un nozaru asociāciju pārstāvjiem;
- līdzdalības nodrošināšana Eiropas Savienības politikas cikla 2014.-2017.gadam pasākumos cīņai pret smagiem pārobežu noziegumiem un organizēto noziedzību;
- iekšējās drošības sistēmas pilnveidošana, lai mazinātu VID darbinieku un ierēdņu korupcijas riskus.

4) mērķa “Paaugstināt VID resursu izmantošanas efektivitāti un lietderību” ietvaros:

- darbības nepārtrauktības nodrošināšana saistībā ar pāreju uz jauno VID administratīvo ēku kompleksu;
- VID apmācību sistēmas pilnveidošana ar mērķi nodrošināt prioritārās vajadzības pamatdarbības funkciju izpildes efektivitātes paaugstināšanai;
- karjeras izaugsmes un motivējoša atalgojuma sistēmas izstrāde, kas balstīta uz VID amata vērtību;
- finanšu līdzekļu optimālas plānošanas un racionālas izlietošanas sistēmas pilnveidošana;
- vienotas vizuālās identitātes izstrāde un ieviešana VID klientu apkalpošanas centros, muitas kontroles punktos un elektroniskajā komunikācijā;
- informācijas sistēmu modernizācijas projekta īstenošana, lai maksimāli samazinātu manuāli veicamo darbu apjomu un attīstītu klientu pašapkalpošanās principu;
- datorizētās nodokļu maksātāju riska novērtēšanas sistēmas atjaunināšana;
- infrastruktūras uzlabošana uz austrumu robežas, nodrošinot divu kravu kontroles rentgena iekārtu, 5 auto platformas svaru un 6 auto ass svaru iegādi, kā arī 4 degvielas daudzuma noteikšanas iekārtu laukumu izbūvi;
- VID riska vadības sistēmas pilnveidošana, lai panāktu tās sistēmisku ieviešanu visās darbības jomās;
- sadarbība ar pašvaldībām, uzņēmumiem un mediju pārstāvjiem, kā arī regulāra VID KAC apmeklēšana Latvijas novados.

2014.gadā paredzēts veikt VID Klientu apmierinātības pētījumu ar mērķi konstatēt radušās izmaiņas un tendences nodokļu maksātāju un muitas pārvaldes klientu apkalpošanas kvalitātē, kā arī noskaidrot sabiedrības attieksmi pret VID un izmaiņas tās reputācijā. Tāpat ar apjomīga pētījuma palīdzību tiek plānots īstenot VID personāla apmierinātības līmeņa novērtēšanu.

2014.gadā VID turpinās uzsākto attīstības un pilnveidošanās ceļu, veicinot un nostiprinot modernas, profesionālas un uz klientu orientētas nodokļu administrācijas reputāciju. Vienlaikus atbilstoši nodokļu maksātāju un muitas klientu uzvedībai saistību izpildē pret valsti VID nodrošinās stingrus kontrolējošos pasākumus godīgas konkurences nodrošināšanai uzņēmējdarbībā un sabiedrības aizsardzībai.

Lai nodrošinātu klientu apkalpošanu un klientu apmierinātību ar VID sniegtajiem pakalpojumiem, īstenojot vienveidīgu pakalpojumu sniegšanu, nodrošinot vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret ikvienu VID klientu, esam izvirzījuši VID klientu apkalpošanas moto:

“Jūs – godīgi maksājat nodokļus, mēs – profesionāli apkalpojam!”